

Změny proti předchozímu vydání:

V novém vydání tohoto předpisu byly mimo formálních jazykových, stylistických a grafických úprav provedeny následující obsahové a věcné změny:

- Předpis je nově koncipován jako pokyny provozovatele dráhy v souladu s ustanovením zákona č. 266/1994 Sb., zákon o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.
- S vydáním tohoto předpisu jsou vydány další dva nové předpisy (SŽ Bp2 a SŽ Bp3), které vycházejí z jiných právních dokumentů.
- Předpis nově částečně upravuje rovněž problematiku bezpečnosti cestujících a osob zajišťující činnosti, které souvisí s provozováním drážní dopravy.
- Zjednodušuje technologii při pracích na zařízení.
- Reaguje na změny ve vztazích předpisů SŽ, a to především v oblasti vymezení základních pojmů a řízení a organizace drážní dopravy.
- Zohledňuje použití nových technologií.

SŽ Bp1

Pokyny provozovatele dráhy k zajištění bezpečnosti a k ochraně zdraví osob při činnostech a pohybu v jeho prostorách a v prostorách železniční dráhy provozované Správou železnic, státní organizací

Účinnost od 1. ledna 2021

Nahrazení předchozích vnitřních předpisů

Tímto předpisem se nahrazuje předpis SŽDC Bp1 vydaný v roce 2013

Schváleno pod čj.: 62585/2020-SŽ-GŘ-O10

dne 13. října 2020

Bc. Jiří Svoboda, MBA v. r.
generální ředitel

SŽ Bp1

Pokyny provozovatele dráhy k zajištění bezpečnosti a k ochraně zdraví osob při činnostech a pohybu v jeho prostorách a v prostorách železniční dráhy provozované Správou železnic, státní organizací

Gestorský útvar: Správa železnic, státní organizace
Generální ředitelství
Odbor personální
spravazeleznic.cz

Rok vydání: 2020

Náklad: 4 000 ks A5

© Správa železnic, státní organizace, rok 2020

Tento dokument je duševním vlastnictvím státní organizace Správa železnic, na které se vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Státní organizace Správa železnic je v uvedené souvislosti rovněž vykonavatelem majetkových práv. Tento dokument smí fyzická osoba použít pouze pro svou osobní potřebu, právnická osoba pro svou vlastní vnitřní potřebu. Poskytování tohoto dokumentu nebo jeho části v jakémkoliv formě nebo jakýmkoliv způsobem třetí osobě je bez svolení státní organizace Správa železnic zakázáno.

2

ZÁZNAMY O OPRAVÁCH A ZMĚNÁCH

Držitel listinné podoby tohoto dokumentu je odpovědný za včasné a správné zapracování účinných oprav a změn a za provedení příslušného záznamu.

Oprava/změna a její pořadové číslo	Číslo jednací	Účinnost od	Opravu/změnu zapracoval

PŘEDMLUVA

Evropská legislativa v oblasti železniční dopravy vychází z principů dodržování požadavků na bezpečnost. Tyto požadavky kladou důraz na řádný systém zajišťování bezpečnosti každého železničního podniku.

Každý provozovatel dráhy musí vlastnit Osvědčení o bezpečnosti provozovatele dráhy, které vydává Drážní úřad. Toto osvědčení dokládá, že provozovatel má mimo jiné vytvořen systém zajišťování bezpečnosti provozování dráhy. Jedním ze základních kamenů tohoto systému je soubor opatření, mající za úkol určit organizaci a technologii činností pro zajištění bezpečnosti provozování dráhy.

Součástí uvedeného souboru v prostředí SŽ je i tento předpis. Jeho účelem je stanovení základních pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví osob, případně způsoby bezpečné organizace činností v prostorách provozovatele dráhy SŽ nebo na železniční dráze provozované SŽ.

OBSAH

STRANA	
ROZSAH ZNALOSTI	7
ZKRATKY A ZNAČKY	9
ČÁST PRVNÍ ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ	10
Článek 1 Úvodní ustanovení.....	10
Článek 2 Vymezení základních pojmů	10
ČÁST DRUHÁ ZÁKLADNÍ PRINCIPY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI ČINNOSTECH, POHYBU A POBYTU V PROSTORÁCH SŽ NEBO NA DRAŽE PROVOZOVANÉ SPRÁVY ŽELEZNIC	18
Článek 3 Základní ustanovení.....	18
Článek 4 Činnost cizího právního subjektu v prostorách Správy železnic nebo na dráze provozované Správou železnic	19
Článek 5 Zajišťování bezpečnosti veřejnosti, cestujících a přepravců v prostorách Správy železnic, případně na dráze provozované Správou železnic	20
ČÁST TŘETÍ BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI ČINNOSTECH V PROVOZOVANÉ ŽELEZNIČNÍ DOPRAVNÍ CESTĚ PROVOZOVATELE DRÁHY SPRÁVY ŽELEZNIC.....	22
Článek 6 Základní podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví	22
Článek 7 Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví osob při vykonávání činností za snížené viditelnosti a na nepřehledných úsecích.....	26
Článek 8 Činnosti v úsecích provozované nevyloučené dopravní cesty, kde není dodržen volný schůdný a manipulační prostor, na mostech, v tunelech a v místech se zvýšeným nebezpečím	27
Článek 9 Základní podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví osob při činnostech cizího právního subjektu v provozované dopravní cestě	28
ČÁST ČTVRTÁ PRÁCE NA ZAŘÍZENÍ V PROVOZOVANÉ ŽELEZNIČNÍ DOPRAVNÍ CESTĚ PROVOZOVATELE DRÁHY SPRÁVY ŽELEZNIC	30
Článek 10 Práce na zařízení.....	30
Článek 11 Sjednání podmínek práce na zařízení	31
Článek 12 Zajišťování bezpečnosti pracovního místa.....	34
Článek 13 Zajišťování bezpečnosti osob na pracovním místě.....	37
Článek 14 Odhlášení práce na zařízení	39
Článek 15 Vizuální kontrola	41
ČÁST PÁTÁ BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI SPECIFICKÝCH ČINNOSTECH NEBO ČINNOSTECH VYKONÁVANÝCH ZA SPECIFICKÝCH PODMÍNEK.....	43
Článek 16 Odlišnosti v zajišťování bezpečnosti zaměstnanců vykonávajících práce na zařízení v provozované nevyloučené dopravní cestě na tratích s dálkově ovládaným zabezpečovacím zařízením	43
Článek 17 Zajišťování bezpečnosti osob při použití lehkých kolejových prostředků.....	44
Článek 18 Práce na zařízení v provozované vyloučené dopravní cestě.....	44
Článek 19 Činnosti se stroji v provozované dopravní cestě při údržbě a stavbě zařízení železniční infrastruktury	45
Článek 20 Činnosti v oblasti sdělovací a zabezpečovací techniky, elektrotechniky a energetiky a v oblasti traťového hospodářství	47
ČÁST ŠESTÁ ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ OSOB PŘI PROVOZOVÁNÍ DRAŽNÍ DOPRAVY	48

Článek 21 Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví osob vykonávajících činnosti při provozování drážní dopravy	48
Článek 22 Přeprava osob v kabině strojvedoucího hnacího drážního vozidla dopravce SŽ ..	48
Článek 23 Přeprava osob v posunovém dílu dopravce Správy železnic.....	49
Článek 24 Přeprava osob v posunu mezi dopravními dopravce Správy železnic	49
Článek 25 Přeprava osob ve vlaku dopravce Správy železnic.....	49
Článek 26 Zásady bezpečné práce při posunu	50
ČÁST SEDMÁ BEZPEČNOST OSOB PŘI POUŽÍVÁNÍ TELEKOMUNIKAČNÍHO ZAŘÍZENÍ	53
Článek 27 Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví osob vykonávajících činnosti při používání telekomunikačního zařízení.....	53
ČÁST OSMÁ KOORDINACE PRACÍ.....	54
Článek 28 Základní bezpečnostní pravidla při současné práci na jednom pracovním místě ..	54
ČÁST DEVÁTÁ ČINNOST OSOB PŘI MANIPULACI S VOZÍKY A ZVEDACÍMI PLOŠINAMI NEBO JÍZDĚ SE SILNIČNÍMI VOZIDLY V PROSTORÁCH ŽELEZNIČNÍCH STANIC	55
Článek 29 Pokyny pro bezpečnou manipulaci s vozíky, zvedacími plošinami a silničními vozidly v prostorách železniční stanice	55
ČÁST DESÁTÁ BEZPEČNÁ ČINNOST PŘI PROVOZU, OBSLUZE A ÚDRŽBĚ ELEKTRICKÝCH PEVNÝCH NAPÁJECÍCH ZAŘÍZENÍ DRAŽNÍCH KOLEJOVÝCH VOZIDEL SPRÁVCE ZAŘÍZENÍ SPRÁVY ŽELEZNIC.....	56
Článek 30 Provoz elektrických pevných napájecích zařízení drážních kolejových vozidel správce Správy železnic	56
Článek 31 Obsluha elektrických pevných napájecích zařízení drážních kolejových vozidel ..	56
Článek 32 Práce na elektrických pevných napájecích zařízeních drážních kolejových vozidel ..	57
ČÁST JEDENÁCTÁ ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ.....	58
Článek 33 Zmocňovací a závěrečná ustanovení	58
SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTY.....	59
PŘÍLOHA A (NORMATIVNÍ)	60

ROZSAH ZNALOSTI

Níže uvedená tabulka stanovuje rozsah znalosti tohoto dokumentu pro pracovní zařazení (funkci) nebo činnost, přičemž:

- informativní znalosti se rozumí taková znalost, při které příslušný zaměstnanec má povědomí o tomto dokumentu, zná předmět jeho úpravy a při náhledu do příslušného ustanovení je schopen se podle takového ustanovení samostatně řídit nebo podle něj samostatně konat;
- úplnou znalosti se rozumí taková znalost, při které příslušný zaměstnanec má povědomí o tomto dokumentu, zná předmět jeho úpravy a bez náhledu do příslušného ustanovení je schopen se podle takového ustanovení samostatně řídit nebo podle něj samostatně konat;
- doslovnou znalosti se rozumí taková znalost, při které příslušný zaměstnanec zná text, který je v příslušném ustanovení napsán v uvozovkách kurzivou, přesně a je schopen jej bez náhledu do příslušného ustanovení samostatně reprodukovat.

Není-li rozsah znalosti pro pracovní zařazení (funkci) nebo činnost stanoven, stanoví rozsah znalosti, pokud je tak třeba učinit, příslušný vedoucí zaměstnanec.

V případě CPS může rovněž stanovit odchylný rozsah znalosti pro jeho osoby příslušná smlouva nebo ujednání se SŽ nebo, v případě CPS vykonávajícího činnosti v prostorách provozovatele dráhy SŽ na základě legislativy, nařízení kompetentního orgánu státní správy nebo rozhodnutí daného orgánu.

Pracovní činnost nebo zařazení (funkce)	Znalost ustanovení
vedoucí zaměstnanci SŽ se vstupem do provozované dopravní cesty na všech úrovních řízení, zaměstnanci OZO BOZP SŽ, zaměstnanci SŽ, kteří provádějí školení BOZP a odborné zkoušky dle předpisu SŽ Zam1, zaměstnanci SŽ, kteří se podílejí na tvorbě předpisových dokumentů, zaměstnanci SŽ podílející se na vyšetřování mimořádných událostí a pracovních úrazů	Úplná: celý předpis
vedoucí zaměstnanci SŽ bez vstupu do provozované dopravní cesty na všech úrovních řízení, zaměstnanci SŽ zpracovávající smlouvy s CPS, ostatní zaměstnanci SŽ bez vstupu do provozované dopravní cesty	Úplná: část první, druhá, šestá – čl. 22, 23, 24 a 25, osmá – čl. 28, devátá a jedenáctá
dopravní zaměstnanci (dle definice dané tímto předpisem)	Úplná: část první, druhá, třetí, čtvrtá – čl. 10., 11., 12., 14. a 15, pátá – čl. 16, 17 a 18, šestá, sedmá, osmá, devátá, desátá, jedenáctá a Příloha A
zaměstnanci SŽ vykonávající práci na zařízení	Úplná: část první, druhá, třetí – čl. 6., 7. a 8., čtvrtá, pátá, šestá, sedmá, osmá, jedenáctá a Příloha A.
ostatní zaměstnanci SŽ se vstupem do provozované dopravní cesty	Úplná: část první, druhá, třetí Informativní: část šestá, sedmá, osmá

zaměstnanci HZS SŽ, kteří řídí a obsluhují dvoucestné vozidlo HZS SŽ v poloze na koleji za účelem vyřešení a odstranění následků MU	Úplná: část první, druhá, třetí a šestá
dodavatel/zhotovitel se vstupem do provozované dopravní cesty	Úplná: část první, druhá, třetí, čtvrtá, pátá, šestá, sedmá, osmá, jedenáctá
dodavatel/zhotovitel bez vstupu do provozované dopravní cesty	Úplná: část první, druhá, třetí, pátá – čl. 19 a 20., sedmá, osmá
dopravce	Úplná: část první, druhá, třetí, šestá, devátá, desátá, jedenáctá Informativní: část čtvrtá, pátá, sedmá a osmá
ostatní CPS vykonávající činnosti v prostorách provozovatele dráhy SŽ na základě smluvního ujednání	Úplná: část první, druhá (další případná znalost je dána smluvním vztahem)
ostatní CPS vykonávající činnosti v prostorách provozovatele dráhy SŽ na základě legislativy nebo nařízení kompetentního orgánu státní správy	Není tímto předpisem stanovena.
pověření externí školitelé CPS, kteří provádějí školení dle předpisu SŽ Zam1	Úplná: celý předpis

ZKRATKY A ZNAČKY

Níže uvedený seznam obsahuje zkratky a značky použité v tomto dokumentu. V seznamu se neuvádějí legislativní zkratky, zkratky a značky obecně známe, zavedené právními předpisy, uvedené v obrázcích, příkladech nebo tabulkách.

BOZP.....	bezpečnost a ochrana zdraví při práci
CDP.....	centrální dispečerské pracoviště
CPS.....	cizí právní subjekt
ČSN.....	česká technická norma
EPZ.....	elektrické pevné napájecí zařízení drážních kolejových vozidel
DOZ.....	dálkové ovládání zabezpečovacího zařízení
GSM-R.....	železniční mobilní telefonní síť (Global System for Mobile Communication – Railway)
IZS.....	integrováný záchranný systém
JOP.....	jednotné obslužné pracoviště
LKP.....	lehký kolejový prostředek
MPBP.....	místní provozní bezpečnostní předpis
NV.....	nařízení vlády
OOPP.....	osobní ochranné pracovní prostředky
OS.....	organizační složka SŽ
OZO BOZP.....	odborně způsobilá osoba v oblasti prevence rizik
PMD.....	posun mezi dopravnami
PR.....	provozní řád
RB.....	radioblok
SŽ.....	Správa železnic, státní organizace
TTP.....	tabulky traťových poměrů
VSMP.....	volný schůdný a manipulační prostor
ZAV.....	zařízení automatického varování
ZDD.....	základní dopravní dokumentace

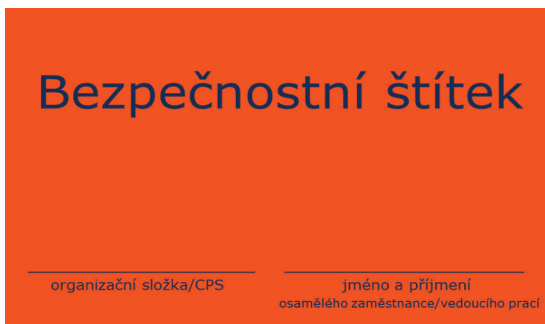
ČÁST PRVNÍ
ZÁKLADNÍ USTANOVENÍČlánek 1
Úvodní ustanovení

- (1) Tento předpis vydává Správa železnic, státní organizace (dále jen „SŽ“) po projednání s odborovými organizacemi působícími při SŽ na základě ustanovení zákona č. 266/1994 Sb., zákon o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.
- (2) Předpis upravuje základní pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví osob, případně způsoby bezpečné organizace činnosti v prostorách provozovatele dráhy SŽ nebo na železniční dráze provozované SŽ. Tato pravidla mohou být v pohraničních stanicích a na pohraničních tratích upravena místními pohraničními ujednáními.
- (3) Tento předpis neupravuje pravidla stanovená právními předpisy, technickými předpisy, technickými normami či jinými předpisy, jejichž znalost je požadována v souvislosti s povahou prováděného pohybu, činnosti či pracovního zařízení.
- (4) Předpis rovněž neupravuje základní pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví osob na stavbách v prostorách SŽ, která řeší předpis SŽ Bp3 Bezpečnost a ochrana zdraví na stavbách a při stavebních činnostech v prostorách Správy železnic, státní organizace (dále jen „předpis SŽ Bp3“).
- (5) Tento předpis je ve stanoveném rozsahu závazný pro každého zaměstnance SŽ, který vykonává nebo má vykonávat činnosti v prostorách SŽ nebo na železniční dráze provozované SŽ.
- (6) Předpis je dále ve stanoveném rozsahu závazný:
 - pro všechny právnické a fyzické osoby, které na základě smluvního vztahu se SŽ využívají ji provozovanou dopravní cestu k provozování drážní dopravy a tímto smluvním vztahem jsou k tomu vázány (dopravci),
 - pro všechny právnické a fyzické osoby, které na základě smluvního vztahu vykonávají pro SŽ práce nebo jinou činnost, v důsledku které dochází nebo by mohlo docházet k ovlivňování provozování dráhy a drážní dopravy, a tímto smluvním vztahem jsou k tomu samy nebo prostřednictvím svého zaměstnavatele vázány (dodavatelé/zhotovitelé),
 - pro všechny fyzické osoby, podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby, odlišné od SŽ, které vykonávají nebo mají vykonávat činnosti na základě smluvního vztahu (pokud jejich činnost nevyplývá z ustanovení právního předpisu, technického předpisu nebo technické normy, popř. z nařízení správního nebo jiného kompetentního orgánu) v prostorách SŽ nebo na železniční dráze provozované SŽ (ostatní cizí právní subjekty).
- (7) Pokud jsou v tomto předpise uvedeny odkazy na jiné dokumenty (právní předpisy, technické předpisy a normy, vnitřní předpisy SŽ apod.), rozumí se tímto odkaz na příslušný dokument v platném znění.

Článek 2
Vymezení základních pojmů

- (1) Pro správnou součinnost všech osob vykonávajících činnosti v prostorách SŽ a na dráze provozované SŽ je bezpodmínečně nutné zamezit omylům a nedorozuměním. Proto jsou v jednotlivých ustanoveních tohoto předpisu používány odborné pojmy, které se musí důsledně dodržovat. Záměna určeného významu těchto pojmů není v souvislosti s výkonem činnosti dovolena.

- (2) Většina základních pojmů obsažených v jednotlivých článcích tohoto předpisu je převzata z platných právních předpisů, technických norem a vnitřních předpisů SŽ. V případě, že je zapotřebí definovat nový pojem nebo je nutné definici danou výše uvedenými dokumenty pro potřeby tohoto předpisu upravit, je vymezení pojmu uvedeno textem „pro účely tohoto předpisu“.
- (3) **Bezpečnostní hlídka** – jedna nebo více osob určených ke střežení ostatních osob pracujících v provozované dopravní cestě.
- (4) **Bezpečnostní štítek** – upamatovací pomůcka, která upozorňuje dopravního zaměstnance v daných případech na přítomnost osamělého zaměstnance nebo pracovní skupiny v provozované železniční dopravní cestě. Bezpečnostní štítek je oranžové nebo červené barvy rozměru 105 x 155 mm (± 5 mm), s nápisem „Bezpečnostní štítek“ a uvedením organizační složky nebo názvu cizího právního subjektu (dále i „CPS“) a jména a příjmení osoby. Viz obrázek 1.

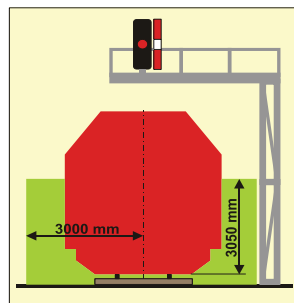


Obr. 1: Vzor bezpečnostního štítku

- (5) **Cizí právní subjekt** – pro účely tohoto předpisu je to souhrnný název pro fyzickou osobu, podnikající fyzickou osobu nebo právnickou osobu, odlišnou od SŽ nebo jejího zaměstnance, která vykonává nebo má vykonávat činnosti v prostorách SŽ, na železniční dráze provozované SŽ nebo případně svojí činností může ovlivnit činnost SŽ, včetně provozování dráhy na železniční dráze provozované SŽ. Tento souhrnný pojem zahrnuje:
 - dodavatele/zhotovitele,
 - dopravce (mimo dopravce SŽ),
 - ostatní CPS.
- (6) **Dálkové ovládání zabezpečovacího zařízení** (dále jen „DOZ“) – druh obsluhy zabezpečovacího zařízení, které umožňuje dálkové ovládání obsluhu z určeného pracoviště.

- (7) **Dirigující dispečer** – zaměstnanec s odbornou způsobilostí k organizování a řízení drážní dopravy na jemu přidělené trati D3.
- (8) **Dispečer radiobloku** – zaměstnanec s odbornou způsobilostí k organizování a řízení drážní dopravy na jemu přidělené trati vybavené radioblokem, který provádí obsluhu radioblokové centrály.
- (9) **Dodavatel/zhotovitel** – pro účely tohoto předpisu je to CPS, který na dráze provozované SŽ provádí pro SŽ práce a služby, a to na základě smluvního ujednání.
- (10) **Dopravce** (mimo dopravce SŽ) – pro účely tohoto předpisu je to CPS, který na základě licence a Smlouvy o provozování drážní dopravy provozuje na dráze, kterou provozuje SŽ, drážní dopravu.
- (11) **Dopravna** – místo na dráze, které slouží k řízení jízdy vlaků, posunu a posunu mezi dopravnami. Dopravny mohou být s kolejovým rozvětvením nebo bez kolejového rozvětvení.
- (12) **Dopravna D3** – je dopravna s kolejovým rozvětvením na trati D3, určená k řízení jízdy vlaků, posunu a PMD, která není obsazena výpravčím, výhybkářem ani strážníkem oddílu.
- (13) **Dopravna RB** – je dopravna s kolejovým rozvětvením na trati RB, určená k řízení jízdy vlaků, posunu a PMD, která není obsazena výpravčím, výhybkářem ani strážníkem oddílu.
- (14) **Dopravna s kolejovým rozvětvením, kde je fyzicky přítomen dopravní zaměstnanec** – je dopravna, ve které je fyzicky přítomen dopravní zaměstnanec, který v dané dopravně řídí a organizuje drážní dopravu.
- (15) **Dopravní zaměstnanec** – zaměstnanec segmentu řízení provozu SŽ nebo příslušný zaměstnanec SŽ, který je zodpovědný za organizování nebo řízení drážní dopravy. Pro účely tohoto předpisu pojem dopravní zaměstnanec zahrnuje pouze tyto funkce: výpravčí, traťový dispečer, dirigující dispečer, dispečer radiobloku a výhybkář (případně jiný zaměstnanec SŽ) s přiděleným obvodem odpovědnosti pro zjišťování volnosti vlakové cesty, popř. posunovacím obvodem.
- (16) **Dorozumivací prostředky** – zařízení, která slouží k předávání slyšitelných nebo viditelných pokynů, včetně telekomunikačního zařízení.
- (17) **Dráha** – cesta určená k pohybu drážních vozidel včetně pevných zařízení potřebných pro zajištění bezpečnosti a plynulosti drážní dopravy.
- (18) **Drážní vozidlo** (dále jen „vozidlo“) – dopravní prostředek závislý při svém pohybu na stanovené součásti dráhy – koleji. Společný název pro hnací vozidla, speciální hnací vozidla, tažená vozidla, speciální tažená vozidla, dvoucестná vozidla v poloze na koleji a řidičí vozy. Drážním vozidlem není vozidlo pro technologickou obsluhu výroby provozované na zvlášť k tomu vyhrazených kolejích vlečky, jakož i lehký dopravní prostředek, který není konstrukčně uzpůsoben pro spojení s drážními vozidly a při svém pohybu je závislý na lidské síle.
- (19) **Lehké kolejové prostředky** (dále jen „LKP“) – přenosné stroje a vozíky nebo jiná zařízení pro přepravu materiálu, nářadí a/nebo různého zařízení po trati pohybující se na kolech nebo pojezdových kladkách a provozované lidskou silou, které pro jejich konstrukci (hmotnost, jednoduchý pojezd apod.) nelze zařadit mezi speciální vozidla. Lehké kolejové prostředky musí být vždy uzpůsobeny tak, že jej lze nasazovat na kolej a z koleje odstraňovat ručně. Na základě konstrukčních vlastností dělíme lehké kolejové prostředky na:
 - lehké kolejové prostředky snadno odstranitelné z průjezdného průřezu koleje,

- lehké kolejové prostředky obtížně odstranitelné z průjezdného průřezu koleje.
- (20) **Lehké kolejové prostředky snadno odstranitelné z průjezdného průřezu koleje** musí splňovat všechny tyto podmínky:
- musí být vybaveny dráždly pro zvedání, která musí být umístěna tak, aby bylo zajištěno rovnoměrné rozložení hmotnosti, příp. musí být tyto prostředky konstruovány tak, aby je bylo možné pohodlně uchytit a zvednout, přičemž by bylo zajištěno rovnoměrné rozložení hmotnosti,
 - musí být k dispozici tolik osob ke zvedání lehkého kolejového prostředku, aby byla splněna podmínka maximálního povoleného zatížení jednotlivé osoby,
 - maximální povolené zatížení jedné osoby činí 20 kg; při lehkém kolejovém prostředku uzpůsobeného pro manipulaci jednou osobou 25 kg,
 - doba potřebná pro odstranění z koleje nesmí být delší než 15 s.
- Do hmotnosti lehkého kolejového prostředku je vždy nutné počítat i hmotnost případného nákladu.
- (21) **Lehké kolejové prostředky obtížně odstranitelné z průjezdného průřezu koleje** jsou všechny lehké kolejové prostředky, které nesplňují podmínky pro zařazení mezi LKP snadno odstranitelné z průjezdného průřezu koleje.
- (22) **Mimořádná událost** – nehoda nebo incident, ke kterým došlo v souvislosti s provozováním drážní dopravy nebo pohybem drážního vozidla na dráze nebo v obvodu dráhy a které ohrožily nebo narušily:
- a) bezpečnost drážní dopravy,
 - b) bezpečnost osob,
 - c) bezpečnou funkci staveb nebo zařízení, nebo
 - d) životní prostředí.
- (23) **Osamělý zaměstnanec** – osoba, která provádí práce na zařízení sama v provozované železniční dopravní cestě.
- (24) **Posun** – každá úmyslná a organizovaná prováděná jízda vozidel, nejde-li o jízdu vlaku nebo posun mezi dopravními.
- (25) **Práce na zařízení** – pro účely tohoto předpisu, je to činnost osob v provozované železniční dopravní cestě, při které je prováděna oprava, úprava, modernizace, montáž, demontáž, údržba, kontrola nebo měření součástí staveb dráhy. Za práci na zařízení se rovněž považuje práce s lehkými kolejovými prostředky. Naopak za práci na zařízení není považována běžná a standardní obsluha zařízení železniční infrastruktury.
- (26) **Pracovní skupina** – dvě nebo více osob, které provádějí společně práci v provozované železniční dopravní cestě, přičemž jedna z osob musí být vedoucím prací.
- (27) **Prostory SŽ** – budovy a pozemky, k nimž má SŽ právo hospodaření.
- (28) **Průjezdný průřez** – obrys obrazce v rovině kolmé k ose koleje, který vymezuje vzdálenost vně ležících staveb, zařízení a předmětů od osy koleje (viz obrázek číslo 2).



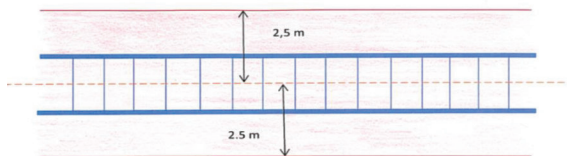
Průjezdný průřez Volný schůdný a manipulační prostor

Obr. 2: Zjednodušené grafické vyznačení průjezdného průřezu a volného schůdného a manipulačního prostoru, platné pro koleje s rozchodem 1435 mm v železniční stanici.

- (29) **Převrácení** – fyzická nebo právnická osoba, která je odesílatelem nebo příjemcem vozové zásilky.
- (30) **Snížená viditelnost** – viditelnost, při níž nejsou nejméně na vzdálenost 100 m zřetelně viditelné předměty a osoby (v době od soumraku do svítání, za mlhy, sněžení, silného deště a v uzavřených neosvětlených prostorech).
- (31) **Speciální vozidlo** – vozidlo konstruované pro stavbu, údržbu, opravy a rekonstrukce dráhy nebo pro kontrolu stavu dráhy a odstraňování následků mimořádných událostí.
- (32) **Stavba dráhy** – stavba cesty určené k pohybu drážních vozidel a stavba, která rozšiřuje, doplňuje, mění nebo zabezpečuje dráhu bez ohledu, zda je v obvodu dráhy či nikoliv.
- (33) **Stejnokroj SŽ** – oděv používaný při výkonu práce za účelem reprezentace SŽ na veřejnosti dle vnitřního předpisu SŽ.
- (34) **Stezka** – část pláně tělesa železničního spodku nebo povrchu zapuštěného kolejového lože, která slouží k pohybu osob v železniční dopravní cestě.
- (35) **Strojvedoucí** (osoba řídící drážní vozidlo) – pro účely tohoto předpisu společný název pro osoby s odbornou způsobilostí k řízení (speciálního) hnacího vozidla bez zřetele na jeho typ.
- (36) **Šírá trať** – úsek trati, ohraničený na každé straně buď stanicí, dopravnou D3, dopravnou RB nebo koncem dráhy (zakončením tratě např. na zastávce, na nákladisti). Hranicí mezi šírou tratí a stanicí je vjezdové návěstidlo; u traťové koleje bez vjezdového návěstidla je to úroveň vjezdového návěstidla u správné koleje. Hranicí mezi šírou tratí a dopravnou D3 nebo dopravnou RB je lichoběžníková tabulka.
- (37) **Telefonní zápisník** – tiskopis, do kterého zaměstnanci zapisují údaje o vedených telefonních hovorech a jejich obsah, popř. i další zápisy nařízené předpisy SŽ.

- (38) **Telekomunikačním zařízením** se rozumí:
- a) drážní telefon (včetně bezdrátového telefonu veřejného operátora GSM),
 - b) rádiové zařízení (včetně mobilního telefonu GSM-R),
 - c) fax,
 - d) výpočetní technika s příslušným vybavením,
 - e) staniční rozhlas v obvodu dopravní s kolejovým rozvětvením. Staniční rozhlas lze použít k udělení pokynů, u kterých je nutná oboustranná komunikace, jen pokud je vybaven zpětným dotazem.
- Rozhlas se zpětným dotazem je takové telekomunikační zařízení, které dovoluje oboustrannou komunikaci, ale pouze v režimu simplex.
- (39) **Trať** – vymezená část dráhy, určená pro jízdu vlaku nebo posunového dílu a/nebo PMD, rozdělená na úseky trati mezi dopravními s kolejovým rozvětvením a na koleje v dopravních.
- (40) **Trať D3** – trať se zjednodušeným řízením drážní dopravy, na které se vykonává dopravní služba podle předpisu SŽDC D3.
- (41) **Trať RB** – trať vybavená radioblokem, na které se vykonává dopravní služba podle předpisu SŽDC D4.
- (42) **Traťový dispečer** – zaměstnanec SŽ s odbornou způsobilostí k organizování a řízení drážní dopravy, který na určených traťových úsecích dálkově řídí řízenou oblast nebo její část.
- (43) **Upamatovací pomůcka** – pomůcka určená k podpoře paměti, případně pomůcka, při jejímž použití dojde k znemožnění obsluhy ovládacího prvku zabezpečovacího zařízení nebo k zabránění postavení jízdní cesty samočinnou činností zabezpečovacího zařízení.
- (44) **Vedoucí prací** – zaměstnanec určený vedoucím zaměstnancem, který řídí činnost pracovní skupiny osob, popř. vedoucím zaměstnancem sám.
- (45) **Vedoucí zaměstnanec** – zaměstnanec, který je na jednotlivých stupních řízení zaměstnavatele oprávněn stanovit a ukládat podřízeným zaměstnancům pracovní úkoly, organizovat, řídit a kontrolovat jejich práci a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny.
- (46) **Vizuální kontrola** – práce na zařízení vykonávaná osamělým zaměstnancem, při které je prováděna kontrola součástí staveb dráhy pouze pohledem. Za vizuální kontrolu se nepovažuje pravidelná prohlídka výhybek, kolejových křižovatek a výkolejek obsluhujícím zaměstnancem a zaměstnancem provádějícím čištění a mazání těchto zařízení.
- (47) **Volný schůdný a manipulační prostor** (dále jen „VSMF“) – prostor mezi stavbami, pevnými zařízeními nebo jinými překážkami a průjezdným průřezem, který je stanoven pro přilehlou kolej, a který musí být zachován pro bezpečný pohyb osob a manipulaci s materiálem (viz obrázek číslo 2). Bližší požadavky na volný schůdný a manipulační prostor včetně ustanovení, jaké překážky do něho mohou zasahovat, obsahuje technická norma ČSN 73 6320 Prostorová průchodnost na dráze celostátní, drahách regionálních a místních a vlečkách normálního rozchodu – Národní požadavky

- a předpis SŽDC S3 Železniční svršek, díl XVI doplňující technické podmínky pro geometrické a prostorové uspořádání kolejí¹.
- (48) **Výhybkář** – pro účely tohoto předpisu je to společný název pro všechny zaměstnance SŽ, určené k obsluze výhybek.
- (49) **Vyloučená kolej** – kolej v dopravně nebo v traťovém úseku, na které bylo dočasně vyloučeno pravidelné provozování drážní dopravy.
- (50) **Výpravčí** – zaměstnanec SŽ s odbornou způsobilostí k organizování a řízení drážní dopravy pouze v jedné stanici (výhybně nebo odbočce), ve které organizuje a řídí drážní dopravu.
- (51) **Základní dopravní dokumentace** (dále jen „ZDD“) – souhrnný název pro staniční řády, obsluhovací řády, prováděcí nařízení, přípojové provozní řády a provozní řády vleček včetně jejich příloh.
- (52) **Zaměstnanec SŽ** – fyzická osoba, která je se SŽ v pracovněprávním vztahu.
- (53) **Železniční dopravní cesta** (dále jen „dopravní cesta“) – pro účely tohoto předpisu je to část dráhy, která je určena k pohybu drážních vozidel. Je v horizontálním směru vymezena hranicemi 2,5 m od osy koleje (viz obr. 3).



Obr. 3: Zjednodušené grafické vyznačení hranic železniční dopravní cesty v případě koleje

V dopravně s kolejovým rozvětvením je dopravní cesta vymezena vnější hranicí 2,5 m od osy krajních kolejí v případě, že mezi kolejemi nejsou prostory, které patří jiným subjektům. Pokud tam takové prostory jsou, je dopravní cesta ohraničena vnější hranicí 2,5 m od osy kolejí sousedících s uvedenými prostory (viz obr. 4).

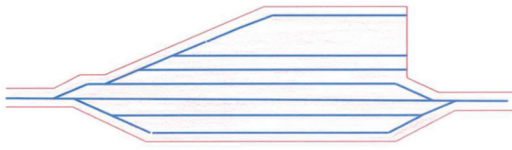
Ve všech případech je to včetně prostor veřejně přístupných, pokud v nich dochází k práci na zařízení nebo k práci s možností vzájemného ohrožení bezpečnosti zaměstnanců a železničního provozu.

Případné odlišnosti hranic železniční dopravní cesty v dopravně s kolejovým rozvětvením v případě ostrovních nástupišť nebo objektů SŽ v prostorách mezi hranicemi 2,5 m od osy sousedních kolejí a v případě kolejí

¹ Dle uvedených dokumentů směřjí do VSMF zasahovat: nástupiště, boční rampy, koutové výztuhy na mostních objektech a poistné úhelky, zábradlí stávajících železničních mostních objektů, tunely, stožárová, trpasličí a ostatní návěstidla, stožáry osvětlení a staničního rozhlasu, podpěry trakčního vedení, konstrukční součásti výhybek a kolejových brzd, výměnníky a výměnová návěstidla výhybek, přestavňovací, stykové transformátory, snímače polohy jazyků a pohyblivých hrotů srdcovek. Případné ostatní stavby a zařízení zasahující do VSMF musí být uvedeny v příslušné ZDD nebo Tabulkách traťových poměrů (dále jen „TTP“).

skladových areálů a vleček SŽ s minimálním železničním provozem, může odchýlně stanovit schvalovatel ZDD nebo MPBP.

Provozovaná dopravní cesta je dopravní cesta, na které je provozována dráha, tj. provádí se činnosti, kterými se zabezpečuje a obsluhuje dráha a organizuje drážní doprava. Ta je buď nevyloučená, nebo vyloučená (omezené provozování dráhy).



Obr. 4: Zjednodušené grafické vyznačení hranic železniční dopravní cesty v případě dopravní s kolejovým rozvětvením

- (54) **Železniční stanice** (dále jen „stanice“) – dopravní s kolejovým rozvětvením umožňující křížování a předjíždění vlaků a se stanoveným rozsahem poskytovaných přepravních služeb.

17

ČÁST DRUHÁ ZÁKLADNÍ PRINCIPY BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ PŘI ČINNOSTECH, POHYBU A POBYTU V PROSTORÁCH SPRÁVY ŽELEZNIC NEBO NA DRÁZE PROVOZOVANÉ SPRÁVOU ŽELEZNIC

Článek 3 Základní ustanovení

- (1) Všechny osoby oprávněné vykonávat činnosti v prostorách SŽ a na dráze provozované SŽ musí splňovat podmínky předepsané zdravotní a odborné způsobilosti.
- (2) Vstup do míst veřejnosti nepřístupných je povolen jen na základě vydaného Průkazu zaměstnance SŽ nebo Průkazu pro cizí právní subjekt, příp. dokladů vydávaných jednotlivými dopravci na základě dohody se SŽ.
- (3) Zaměstnanci SŽ, příslušníci Policie České republiky, strážníci obecních policií a případně i jiné subjekty, které jsou k tomu oprávněny dle právních předpisů, mají právo vyzvat všechny osoby, které se pohybují v prostorách SŽ veřejnosti nepřístupných k předložení dokladů, opravňujících je ke vstupu do těchto míst.
- (4) Problematiku povolování vstupu do prostor SŽ řeší předpis SŽDC Ob1 (díl I a II), Vydávání povolení ke vstupu do míst veřejnosti nepřístupných.
- (5) V případě, že na jednom pracovišti plní úkoly osoby dvou a více zaměstnavatelů, jsou zaměstnavatelé povinni vzájemně se písemně informovat o rizicích a přijatých opatřeních k ochraně před jejich působením, která se týkají výkonu práce a pracoviště, a spolupracovat při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (dále jen „BOZP“). Každý ze zaměstnavatelů je přitom povinen:
 - a) zajistit, aby jeho činnosti byly organizovány, koordinovány a prováděny tak, aby současně byly chráněny všechny osoby,
 - b) spolupracovat při zajištění bezpečného, nezávadného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí pro všechny osoby na pracovišti.
- (6) Všechny osoby v prostorách SŽ a na dráze provozované SŽ jsou povinny podle svých možností dbát o svou vlastní bezpečnost, o své zdraví i o bezpečnost a zdraví fyzických osob, kterých se bezprostředně dotýká jejich jednání.
- (7) Je zakázáno svévolné zasahování do jakéhokoli zařízení SŽ, poškozovat jeho kryty, označení, a zavěšovat nebo jinak upevňovat a umísťovat na zařízení jakékoli neschválené předměty.
- (8) Není dovoleno přibližovat se a dotýkat se přetřesených a poškozených vodičů elektrického vedení a jiných poškozených elektrických zařízení.
- (9) V případě zjištění jakýchkoliv poruch na elektrických zařízeních nebo přetřetí elektrického odpadu jsou osoby povinny zajistit přiměřené opatření k zamezení nebezpečí po dobu trvání poruchy. Tyto osoby jsou zároveň povinny zabezpečit urychlené oznámení o poruše či závadě příslušnému vedoucímu zaměstnanci nebo odpovědné osobě provozovatele elektrického zařízení.
- (10) Při nálezů injekční jehly, injekční stříkačky, případně jiného nebezpečného infekčního odpadu je nutné neprodleně kontaktovat Policii ČR nebo obecní policii, která zabezpečí jejich bezpečnou likvidaci vyškolenou osobou, případně poskytne informace, jak s nebezpečným infekčním odpadem dále nakládat.
- (11) Je-li nutné z bezpečnostních důvodů s nebezpečným infekčním odpadem manipulovat bez zbytečného prodlužení, tak pouze za pomoci vhodného nástroje a s použitím vhodných osobních ochranných pracovních prostředků (dále jen

18

„OOPP“). Nebezpečný infekční odpad je nutné následně uložit do uzavíratelného pevného obalu - např. PET lahev a následně nechat zlikvidovat jako nebezpečný infekční odpad.

- (12) V jakékoli situaci, kdy dojde ke zranění osob, jsou osoby, které byly svědky tohoto zranění, případně se o zranění dozvěděly, povinny zajistit bezodkladně poskytnutí první pomoci a případ ohlásit nadřízenému zaměstnanci, případně nadřízenému zaměstnanci postiženého zaměstnance.

Článek 4

Činnost cizího právního subjektu v prostorách Správy železnic nebo na dráze provozované Správou železnic

- (1) Činnost CPS v prostorách SŽ musí být v souladu s právními a ostatními předpisy, včetně vnitřních předpisů SŽ.
- (2) CPS smíjí vykonávat činnosti v prostorách SŽ pouze na základě písemně sjednané smlouvy mezi oběma zúčastněnými stranami (pokud tato činnost nevyhází z obecně závazných právních předpisů či norem). Smlouva musí mimo jiné vždy obsahovat:
 - konkrétní ujednání k zajištění BOZP,
 - vzájemnou oboustrannou informaci o všech rizicích možného ohrožení zdraví a života všech osob nebo alespoň odkaz na uvedená předaná rizika²,
 - závazek CPS, že všechny jeho osoby, jakož i osoby jeho subdodavatelů, které se budou podílet na jeho činnostech v prostorách SŽ, budou mít způsobilost vyžadovanou obecně závaznými právními předpisy,
 - závazek CPS, že všechny jeho osoby, stejně jako osoby jeho subdodavatelů, které se budou podílet na jeho činnostech v prostorách SŽ, budou mít způsobilost vyžadovanou interními předpisy SŽ,
 - jména kontaktních osob včetně kontaktních údajů.
- (3) V případě smluv s dodavatel/zhotoviteli, kteří budou vykonávat práce na zařízení v provozované železniční dopravní cestě, je nutné nad rámec bodů uvedených v předěšlém odstavci do smluv zapracovat i tyto údaje:
 - povinnost dodavatelů/zhotovitelů zajistit, aby činnosti byly prováděny pod přímým vedením odborně a zdravotně způsobilé osoby, která je povinna se prokázat platnými doklady způsobilosti, a to všem oprávněným zaměstnancům SŽ a zaměstnancům a příslušníkům státní správy České republiky, pokud je jimi vyzvána,
 - stanovení vedoucích prací nebo alespoň závazek, že dodavatel/zhotovitel nahlásí odpovědnému zaměstnanci SŽ vedoucího prací nejpozději 24 hodin před započatím prací,
 - závazek, že dodavatel/zhotovitel před zahájením prací předá odpovědnému zaměstnanci SŽ jmenový seznam všech osob podléhajících se na realizaci díla s platnými doklady o vstupu do dopravní cesty,
 - závazek dodavatele/zhotovitele, že všechny fyzické nebo právnické osoby, které se budou podílet na realizaci díla a budou přitom provozovat drážní dopravu, budou mít s provozovatelem dráhy uzavřenou smlouvu o provozování drážní dopravy a budou splňovat i další povinnosti vyžadované s uvedenou činností,

² Předávají se pouze rizika, která vznikají při činnostech jednotlivých subjektů na společném pracovišti, a která jsou riziky pro obě zúčastněné strany.

19

- závazek dodavatele/zhotovitele, že před zahájením prací zajistí, že jeho osoby a osoby subdodavatelů, které se budou podílet na provádění díla, budou prokazatelně seznámeny s aktuálním zněním tohoto předpisu, a že budou tento předpis dodržovat,
 - závazek dodavatele/zhotovitele, že všechny jeho osoby a osoby jeho subdodavatelů, které se budou s jeho vědomím pohybovat v provozované dopravní cestě, byly před zahájením prací seznámeny s podmínkami výkonu činnosti na pracovišti,
 - závazek dodavatele/zhotovitele, že bude dodržovat příslušné ustanovení ZDD, která SŽ vymezí ve smlouvě,
 - souhlas dodavatele/zhotovitele s oprávněním provozovatele dráhy provádět u všech osob, které dodavatel/zhotovitel používá při realizaci díla, kontrolu, zda tyto osoby nejsou pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek.
- (4) Součástí smluv musí být rovněž i řešení otázky kontroly a případných sankcí.
 - (5) CPS zabezpečí stanovení a dodržování podmínek požární bezpečnosti při provozované činnosti ve smyslu § 15 vyhlášky 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (např. technologický postup prací prováděných CPS, osoby v případě použití fezání s využitím rozbrušovačích agregátů popř. otevřeného ohně či využití technologického spalování obsahovat způsob určení podmínek požární bezpečnosti při činnostech souvisejících s realizací prací tak, aby bylo eliminováno riziko případného vzniku požáru či šíření požáru do okolí).
 - (6) Každý pracovní úraz CPS, ke kterému došlo v prostorách SŽ, musí být v souladu s příslušnou platnou legislativou nahlášen bez prodlení SŽ³.

Článek 5

Zajišťování bezpečnosti veřejnosti, cestujících a přepravečů v prostorách Správy železnic, případně na dráze provozované Správou železnic

- (1) Pobyt a pohyb cestujících je dovolen pouze v těch částech prostor SŽ, které jsou veřejně přístupné, a to za podmínek daných platnými právními předpisy a vnitřními předpisy SŽ.
- (2) Pro zajištění bezpečnosti osob a udržení pořádku ve vyhrazených prostorách SŽ musí být vypracovány pro každý veřejně přístupný prostor SŽ závazné pokyny k pobytu v prostoru SŽ.
- (3) Součástí těchto pokynů musí mimo jiné být i konkrétní vymezení veřejně přístupných prostor.
- (4) Závazné pokyny k pobytu v prostoru SŽ musí být vyvěšeny na vhodném viditelném místě. Za tato místa se považují především vstupy a vchody do prostor SŽ, místa, kde dochází k informování osob apod. Odpovědnost za zpracování a zveřejnění pokynu má příslušná (správcovská) OS.
- (5) Ke zprostředkování pokynů, které vedou k zajištění bezpečnosti cestujících ve veřejně přístupných prostorách při mimořádnostech, je vhodné využít, pokud je to možné, informačních systémů pro cestující.
- (6) I základní činnosti přepravečů musí probíhat zpravidla v prostorách SŽ, které jsou veřejně přístupné.
- (7) Je-li z povahy činnosti přepravečů nutné vstoupit i do ostatních prostor SŽ, včetně provozované železniční dopravní cesty (např. v souvislosti se

³ CPS hlásí tento úraz zaměstnancům SŽ, který je ve smlouvě o dílu uveden jako kontaktní osoba. Kontaktní osoba předává tuto informaci neprodleně příslušné OZO BOZP SŽ. Pp. je možné hlásit přímo OZO BOZP SŽ.

20

- zajišťováním nákladu na železničním vozidle), je nutné, aby tyto osoby dodržovaly veškerá ustanovení tohoto předpisu, která se jejich činnosti týkají.
- (8) Prokazatelné seznámení s příslušnými ustanoveními tohoto předpisu (dle předchozího ustanovení) je povinen zajistit dopravce, který pro přepravce přepravu zajišťuje. Zároveň je příslušný dopravce odpovědný za písemné informování přepravce (případně i jiných jeho partnerů) o všech rizicích možného ohrožení zdraví a života v uvedených prostorách (včetně rizik SŽ).
- (9) Dojde-li v prostorách SŽ k úrazu osob včetně cestujících, případně osoby přepravce, a to v souvislosti s provozováním drážní dopravy nebo v souvislosti s pohybem drážního vozidla na dráze nebo v obvodu dráhy (mimořádná událost), je nutné postupovat v souladu s předpisem SŽ D1 Dopravní a návěstní předpis (dále jen „předpis SŽ D1“)⁴.
- (10) V případě úrazu osob včetně cestujících a osob přepravce, který se stal v prostorách SŽ mimo případy uvedené v předešlém odstavci, se další postup zraněného řídí dle obecných zákonných ustanovení, zejména pak zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Případný požadavek na náhradu škody vzniklé v souvislosti s tímto úrazem, uplatňují tyto osoby přímo na adrese příslušného odboru Generálního ředitelství SŽ.
- (11) Přesná adresa tohoto odboru musí být uvedena ve zveřejněných Závazných pokynech k pobytu v prostorách SŽ.

⁴ Do doby účinnosti předpisu SŽ D1 Dopravní a návěstní předpis je odkazem na uvedený předpis (v celém předpise) myšlen předpis SŽDC D1 Dopravní a návěstní předpis.

ČÁST TŘETÍ BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI ČINNOSTECH V PROVOZOVANÉ ŽELEZNIČNÍ DOPRAVNÍ CESTĚ PROVOZOVATELE DRÁHY SPRÁVY ŽELEZNIC

Článek 6 Základní podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

- (1) Za činnost v provozované železniční dopravní cestě (dle definice v čl. 2 odst. 53 tohoto předpisu) se nepovažuje činnost vykonávaná v železničních vozidlech nebo uvnitř obrysu železničního vozidla.
- (2) Chůze v provozované dopravní cestě smí být konána mimo kolej – zpravidla po stezce. Výjimky určuje následující odstavec. Koleje je dovoleno přecházet pouze kolmo k ose koleje.
- (3) Chůze přímo v koleji je povolena pouze osobám vykonávajícím kontrolu stavu kolejí a zařízení (práce na zařízeních), je-li tato kontrola součástí jejich pracovních povinností, a ostatním osobám při přímém plnění pracovních povinností nebo při práci, která přímo vyplývá ze smlouvy uzavřené mezi provozovatelem dráhy SŽ a CPS nebo z ustanovení právních předpisů, technických předpisů a norem. Osoby musí vždy předpokládat jízdu vozidel.
- (4) Při pohybu v provozované železniční dopravní cestě je vždy nutno věnovat zvýšenou pozornost stožárům elektrického osvětlení, návěstidlům, výměníkovým stojanům, stojanům na zarážky, plotům a dalším stavbám dráhy umístěným v dopravní cestě.
- (5) Při chůzi v provozované dopravní cestě musí osoby při zhoršených povětrnostních podmínkách, kdy je snížena slyšitelnost a viditelnost, přizpůsobit svoji činnost těmto podmínkám.
- (6) Při chůzi na dvoukolejné trati je nutno jít podél koleje proti předpokládané jízdě vozidel, na vícekolejné trati a při souběžně vedených traťových kolejích vždy na vnější straně kolejí.
- (7) Musí-li pracovní skupina použít dopravní cestu jako cestu na pracoviště nebo odchodu z něho, musí nastoupit cestu celá pracovní skupina společně pod dozorem vedoucího prací. Osoby musí jít všechny po jedné vnější straně dopravní cesty v bezpečné vzdálenosti od koleje, a to v zástupu za sebou. V čele musí jít určená osoba, která upozorňuje ostatní na vyskytující se překážky. Vedoucí prací jde poslední a za chůze střeží skupinu ze zadu. Pomocné nářadí, brašnu apod. musí osoby nésti na straně odvrácené od předpokládané jízdy vozidel.
- (8) Před očekávaným průjezdem drážních vozidel musí osoby zaujmout takové postavení, při kterém nebude ohrožena jejich bezpečnost.
- (9) Osoby nesmějí při jízdě vozidel pobývat ani v sousední koleji a tuto kolej používat pro další chůzi.
- (10) Všechna zařízení, pracovní pomůcky, stroje, nářadí a ostatní materiál musí být při jízdě drážního vozidla uloženy vždy tak, aby nezasahovaly do průjezdného průřezu. Do schůdného a manipulačního prostoru (s přihlédnutím k podmínkám daným předpisem SŽ D1) je možné ukládat uvedené předměty jen ve výjimečných případech.
- (11) Za včasné a řádné odklizení výše uvedených předmětů z průjezdného průřezu koleje před jedoucím vozidlem odpovídá nejen vedoucí prací, ale i ten, který s nářadím pracoval, případně uvedené předměty používá.

- (12) S ohledem na bezpečnost osob v provozované dopravní cestě musí být pro udělování pokynů, případně k jejich varování, využívány schválené dostupné dorozumivací prostředky.
- (13) Jízda na kole, motocyklu či na jiném silničním dopravním prostředku v provozované dopravní cestě je povolena jen v případě splnění podmínek daných následujícím odstavcem.
- (14) O možnosti použití a druhu silničních dopravních prostředků v provozované dopravní cestě rozhoduje územně příslušný vedoucí OS. Schválit jejich použití lze pouze v odůvodněných a zcela výjimečných případech tam, kde je to zapotřebí pro výkon dopravní služby či činnosti, a to za těchto podmínek:
- a) cesta, která se bude používat, musí být tak široká, aby byla zajištěna bezpečná jízda. Cesta musí být vedena volným schůdným a manipulačním prostorem bez jakýchkoli překážek, nesmí zasahovat do průjezdného průřezu koleje (kromě přejezdu) a nesmí křížovat žádnou kolej bez přejezdové úpravy,
 - b) za snížené viditelnosti musí být cesta řádně osvětlena,
 - c) cesta nesmí sousedit přímo se srázem bez zábrany,
 - d) určené dopravní prostředky musí být v řádném technickém stavu,
 - e) souhlas musí být zapracován do ZDD nebo PR nebo MPBP, případně do smlouvy sjednané mezi SŽ a CPS.
- (15) Při činnostech v provozované dopravní cestě je zakázáno:
- a) vstupovat do provozované dopravní cesty bez soustředění se na provoz, zdržovat se v provozované dopravní cestě bez důvodu přímo souvisejícího s pracovními povinnostmi osob a přecházet koleje bez rozhlédnutí se na obě strany,
 - b) stoupat a sedat na hlavu kolejnic, na výhybky a její části, kryty přestavníků, kryty závořníků, kryty drátovodů a kabelovodů (pokud nejsou součástí stezky), na námezny, koncovníky a hraničníky,
 - c) podlézat vozidla,
 - d) přecházet koleje za stojícími vozidly ve vzdálenosti menší než 5 m,
 - e) procházet mezerami mezi vozidly, je-li vzdálenost mezi nimi menší než 10 m, pokud není jistota, že vozidla nebudou uvedena do pohybu,
 - f) přecházet těsně před nebo za jedoucimi vozidly,
 - g) přecházet po náraznících, šroubovkách nebo samočinných spřáhlech vozidel (nejsou-li k přecházení přizpůsobeny), stát nebo sedět na nich,
 - h) sedat na obvodové stěny nákladních vozů, stupačky a schůdky vozidel, zavěšovat se na vozidla v pohybu, zdržovat se na jakýchkoli místech vozidel mimo místa určená k jejich doprovodu, stát na podélnicích a obsluhovat z nich pořádací brzdu,
 - i) vstupovat do prostoru mezi rampu a vozidla, zdržovat se v tomto prostoru, jakož i zdržovat se tam, kde není dodržen volný schůdný a manipulační prostor,
 - j) naskakovat na vozidla a seskakovat z vozidel, pokud jsou v pohybu. Naskakování a vyskakování z vozidel za pohybu je dovoleno jen osobám určeným k provádění posunu, ale jen tehdy, odpovídá-li rychlost drážního vozidla rychlosti jejich chůze. Za nepříznivého počasí (děšť, sněžení, hustá mlha, námraza apod.) je naskakování a seskakování za pohybu vozidel zakázáno,

- k) stát za jízdy vozidel na boční stupače mimo jednoho člena posunové čety, který z ní nesmí obsluhovat pořádací brzdu,
 - l) vystupovat, sestupovat, stát na brzdové plošině, schůdku, boční stupače vozu za pohybu i za klidu, pokud není možno držet se pevně madla vozu,
 - m) tlačit a táhnout osobou vozidla za nárazníky, případně šroubovky,
 - n) prostředky k zajištění vozidel proti ujetí používat v rozporu s předpisem SŽ D1. Zarážku ke zmírnění rychlosti vozidel nebo jeho zastavení je nutno položit na kolejnici tak včas před jedoucím vozidlem, aby mohla být správně položena bez ohrožení bezpečnosti. Přitom je nutno přihlížet ke sklonu koleje, počasí, rychlosti, hmotnosti a počtu vozidel, která se mají zastavit, a při pokládání zarážky musí být osoba vždy čelem k blížícímu se vozidlu. Je rovněž zakázáno odstraňovat zarážku z koleje těsně před jedoucím vozidlem nebo z pod vozidla, u kterého je předpoklad jeho uvedení do pohybu nebo na které najíždějí jiná vozidla nebo lze najeti vozidel předpokládat,
 - o) odevzdávat a přejímat písemné rozkazy, průvodní listiny nebo jiné předměty za jízdy vozidel s výjimkou použití speciálních zařízení pro tento účel zřízených,
 - p) odbrzdžovat vozidla táhlem odbrzdžovače, jsou-li v pohybu,
 - q) čistit vozidla a mechanizační prostředky nebo upravovat náklady na vozidlech za pohybu. Opravovat mechanizační prostředky za chodu a bez jejich zabezpečení proti samovolnému uvedení do pohybu,
 - r) zdržovat se s otevřeným ohněm nebo kouřit v prostorách, kde jsou umístěny snadno zápalné, hořlavé a výbušné látky, včetně uzavíracích otvorů speciálních vozů, sudů a nádob s těmito látkami. Při stažení hořlavých nebo výbušných látek z vozidel je nutné dodržovat bezpečnostní vzdálenost dle příslušné normy,
 - s) (pokud je to možné), používat jiné cesty než veřejně přístupné, popř. určené ZDD, PR či MPBP. Je-li z provozních nebo jiných důvodů nezbytné, např. při mimořádné události, aby osoby, které nemají povolen vstup do provozované dopravní cesty, pracovaly nebo se pohybovaly v provozované dopravní cestě, musí být před vstupem do tohoto prostoru řádně a prokazatelně poučeny ve smyslu tohoto předpisu. Pracovat v provozované dopravní cestě mohou jen pod přímým dozorem zaměstnance osoby zdravotně a odborně způsobilé a odpovědné za jejich bezpečnost,
 - t) stoupat nebo sedat na elektrická zařízení,
 - u) vystupovat na vozidla výše jak 1,5 m od země bez použití k tomu určených pevných součástí vozidel nebo žebříků odpovídajících bezpečnostním požadavkům (při výstupu je zaměstnanec povinen dodržovat obecně platné právní předpisy, návody k obsluze a MPBP).
- (16) Podlézat vozidla v prostoru nárazníků je povoleno pouze za účelem svislého nebo rozvážení vozidel a jen pokud jsou vozidla v klidu.
- (17) Při posunu, obsluze strojů a zařízení v provozované dopravní cestě, kdy hrozí zachycení osob nebo jejich osobních věcí, musí mít osoby nohavice a rukávy na koncích upnuté, hlavu a vlasy si musí chránit předepsanými OOPP.
- (18) Všechny osoby v provozované dopravní cestě při výkonu práce a při pohybu souvisejícím s přímým výkonem pracovních povinností jsou povinny používat, a to minimálně na horní polovinu těla, pracovní oděv výstražné barvy nebo

- výstražnou vestu⁵. Ty nesmějí být nadměrně znečištěné, promaštěné či nasáklé hoflavinou. Oděv výstražné barvy i výstražná vesta musí být zapnuté.
- (19) Pro zajištění veškerých funkčních vlastností výstražných oděvů a výstražných vest je zakázáno zakrývání těchto oděvů jinými součástmi nevýstražných barev (jiné oděvy, batohy, deštníky apod.).
- (20) Výjimku z ustanovení předchozího odstavce tohoto předpisu mají pouze dopravní zaměstnanci ve stejnokrtoji SŽ a zaměstnanci SŽ s trvalým pracovištěm v kolejistých skladových areálech a vleček SŽ s minimálním železničním provozem, a to za podmínek daných následujícími odstavci.
- (21) Dopravní zaměstnanci ve stejnokrtoji SŽ nemusí používat výstražnou vestu v provozované dopravní cestě v případě práce (mimo práci na zařízení) a pohybu ve veřejně přístupných prostorách (nástupiště, přechody apod.), na služebních přechodech spojujících tyto veřejné prostory mezi sebou a dále při pracích, které přímo souvisí s jízdou vlaků, při kterých nemůže dojít k ohrožení bezpečnosti dopravního zaměstnance jedoucím vozidlem.
- (22) Nepoužívání výstražných oděvů a výstražných vest zaměstnanci SŽ při práci v kolejistých skladových areálech a vleček SŽ musí povolovat MPBP. Součástí uvedeného MPBP musí být i opatření k takovéto práci v případě jízdy vozidel a ustanovení nařizující použití výstražných oděvů a vest při provádění posunu na těchto kolejistých.
- (23) Povinnost nošení pracovního oděvu výstražné barvy nebo výstražné vesty v provozované železniční dopravní cestě nemusí být rovněž dodržena v případě, že použití těchto OOPP může vyvolat další vysoké riziko ohrožení zdraví a života osoby při konkrétní činnosti (např. při sváření).
- (24) V těchto případech musí být vždy vhodně zajištěna bezpečnost osob jiným spolehlivým způsobem nad rámec ustanovení tohoto předpisu.
- (25) Povinnosti osob vykonávající činnosti v provozované dopravní cestě:
- a) nosit přidělené OOPP a pracovní obuv nebo případně jinou vhodnou uzavřenou a pevnou obuv s nízkým podpatkem,
 - b) zaujmout takové postavení před jízdou vozidel, aby nebyly zachyceny uvolněným nákladem, kladkami, řetězy, provazy, otevřenými dveřmi nebo jinými částmi vozidel; je-li to možné, jsou povinny stát čelem k předpokládané jízdě a po dobu průjezdu sledovat projíždějící vozidla,
 - c) postavit se po přestavení ručně přestavovaných výhybek nebo výkolejek čelem k předpokládané jízdě vozidel.
- (26) Povinnosti osob při čištění a mazání výhybek a údržbě venkovních osvětlovacích těles:
- a) upozornit osoby obsluhující ústředně přestavované výhybky o zamýšlené práci na zařízení a počítat s možným přestavením výhybky. Vložit před čištěním ústředně přestavované výhybky mezi odlehlý jazyk a oporní klín, aby náhlým přestavením výhybky nebyly zraněny,
 - b) v případě práce na zařízení na nevyločených kolejích při své činnosti dodržovat ustanovení řešící tuto činnost,
 - c) postupovat při manipulaci s venkovními osvětlovacími tělesy v nevyločených kolejích s opatrností s ohledem na charakter

⁵ Za pracovní obleky výstražných barev se považují postroje nebo oděvy vyrobené z fluorescenčního materiálu dle ČSN EN ISO 20471. V uvedeném normě jsou rovněž uvedeny návrhy znázorňující uspořádání retroreflexních materiálů, ergonomické faktory například padnutí/velikost, pohodlí a rovněž další podmínky nošení výstražných oděvů.

- osvětlovacího tělesa. Pozornost je nutno věnovat této činnosti v prostoru, kde se nachází trakční vedení⁶.
- (27) Bezpečná práce osob pracujících při opravách a čištění vozidel má být zajištěna, pokud možno uzamykatelnou kolejovou zábranou, výkolejkou, případně odvratnou výhybkou. Pokud toto není možné, musí se zajistit bezpečnost pracoviště v souladu s ustanovením předpisu SŽ D1 (krytí vozidel). Odpovědnost za krytí vozidla má osoba, která na vozidle pracuje. Pokud na tato stojící vozidla krytá příslušným návěstídem jsou odstavována další vozidla, zajistí krytí všech vozidel ten, který další vozidla odstavuje.
- (28) Při výkonu práce v blízkosti trakčního vedení musí osoba dodržet minimální vzdálenost 1,5 m od živých částí trakčního vedení, a to jak částmi těla, tak nářadím nebo předměty, se kterými pracuje.
- (29) Je zakázáno stříkání vodou tam, kde je nebezpečí postřiku částí trakčního vedení pod napětím. Postřikování nástupišť a kolejí na elektrizovaných tratích je dovoleno jen kropičmi konvemi nebo kropičmi mechanizmy, které mají spodní vývod trysek.
- (30) Na elektrizované trati je zakázáno vystupovat na střechy vozidel, na vyvýšené brzdové plošiny, na kapoty hnacích vozidel, na nádržkové vozy, na náklady vozů za jakýmkoli účelem (opravy střechy, úpravy plachet, zavírání vík, střech a poklopů, utáhnutí ruční brzdy apod.) bez vypnutí a zajištění trakčního vedení.
- (31) Ubytovací, dílenské a podobné vozy se odstavují na elektrizovaných tratích na koleje bez trakčního vedení. Je-li nutno odstavit vozy na koleje s trakčním vedením, musí být o tom všichni zúčastnění vyzoomnění a prokazatelně poučení svým vedoucím zaměstnancem. Používání antén všech druhů je za jízdy, jakož i v době odstavení na koleji s trakčním vedením zakázáno. Výjimkou může být speciální anténa pro použití na elektrizovaných tratích.
- (32) Dlouhé vodivé předměty (např. kovové žebříky apod.) se nesmějí nosit vztýčené proti trakčnímu vedení. Na elektrizovaných tratích, na kolejích s kolejovými obvody železničního zabezpečovacího zařízení a v kolejích s provozem souprav s ústředním zásobováním vozů elektrickou energií z motorových lokomotiv nebo v kolejích s pohybem souprav při elektrickém předtápění se rovněž nesmějí používat kovové šablony na měření průřezného průřezu, ocelová pásma apod.

Článek 7 Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví osob při vykonávání činnosti za snížené viditelnosti a na nepřehledných úsecích

- (1) Vykonávání činnosti v provozované železniční dopravní cestě za snížené viditelnosti (mimo práce na zařízení v době od soumraku do svítání) a na nepřehledných úsecích⁷ v provozované nevyločené dopravní cestě, se může provádět jen z nutných provozních důvodů. Za nutné provozní důvody lze považovat pouze činnosti:
- vedoucí k odstranění bezprostředního ohrožení bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy,

⁶ Přesné podmínky dané pro opravu a čištění zdrojů venkovního osvětlení železničních prostranství na elektrizovaných tratích jsou stanoveny v době schválení tohoto předpisu v předpise SŽDC E500 a TNZ 34 3109.

⁷ Za nepřehledné úseky se musí považovat ty úseky, které jsou určeny v ZDD jako nepřehledné vzhledem k jízdě PHD za vlákem a ty, o kterých příslušný vedoucí zaměstnanec rozhodne, že svoji stavebně-provozní charakteristikou nemožňují při daných podmínkách bezpečné zajištění činnosti s ohledem na omezenou viditelnost, popř. slyšitelnost.

- konané na základě legislativy, které mají za úkol zajistit bezpečnost provozování dráhy a drážní dopravy (např. vykonávání prohlídek a/nebo měření podle Vyhlášky Ministerstva dopravy č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah),
 - přímo související s provozováním drážní dopravy,
 - přímo související s výkonem dopravní služby.
- (2) V případě práce na zařízení je nutné vždy zajišťovat bezpečnost pracovního místa na základě informace o jízdě vozidel přes pracovní místo od příslušného dopravního zaměstnance.
- (3) Za snížené viditelnosti musí být v případě práce na zařízení zajištěno osvětlení pracovního místa⁸.
- (4) Jakákoli práce na zařízení v době od soumraku do svítání je povolena za předpokladu učinění stejných opatření jako v předešlých dvou odstavcích této kapitoly.

Článek 8 Činnosti v úsecích provozované nevyločené dopravní cesty, kde není dodržen volný schůdný a manipulační prostor, na mostech, v tunelech a v místech se zvýšeným nebezpečím

- (1) Činnosti (včetně práce na zařízení) v místech, kde není trvale dodržen volný schůdný a manipulační prostor, na mostech, v tunelech, v místech se zvýšeným nebezpečím (např. nepřehledné zářezy, u pevných staveb a zařízení v blízkosti dráhy) a na místech, kde osoby nemají možnost okamžitě ustoupit do bezpečné vzdálenosti od jedoucích vozidel, se mohou provádět jen z nutných provozních důvodů. Za nutné provozní důvody lze považovat pouze činnosti:
- vedoucí k odstranění bezprostředního ohrožení bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy,
 - konané na základě legislativy, které mají za úkol zajistit bezpečnost provozování dráhy a drážní dopravy (např. vykonávání prohlídek a/nebo měření podle vyhlášky Ministerstva dopravy č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah),
 - přímo související s provozováním drážní dopravy,
 - přímo související s výkonem dopravní služby.
- (2) Tato místa, kde není trvale dodržen volný schůdný a manipulační prostor, musí být řádně označena v souladu s příslušnými normami a předpisy SŽ. Odpovědnost za vyhledávání a označení těchto míst má vedoucí zaměstnanec příslušné OS ve své působnosti.
- (3) Pro pravidelnou činnost (odpovídající činnosti vyjmenované v odst. 1 tohoto článku) v místech, kde není dodržen volný schůdný a manipulační prostor, musí být stanoveny podmínky této činnosti v MPBP. Odpovědnost za zajištění vydání uvedeného MPBP má vedoucí zaměstnanec příslušné OS.
- (4) V případě práce na zařízení je nutné vždy zajišťovat bezpečnost pracovního místa na základě informace o jízdě vozidel přes pracovní místo od příslušného dopravního zaměstnance. Při stanovení času potřebného pro vyklizení pracovního místa je nutné zohlednit dobu potřebnou pro dosažení bezpečného

⁸ Dle předpisu SŽDC E11 pro osvětlení venkovních železničních prostor SŽDC a ČSN EN 12464-1 a ČSN EN 12464-2; při odstraňování poruch a řešení dalších mimořádností nemusí být dodrženy hodnoty stanovené v uvedeném předpise a normách. V těchto případech se zajistí osvětlení odpovídající dané situaci a možnostem.

- místa, výstupku na mostech, příp. nízkých protihlukových clonách a výklenku nebo únikové štolý v tunelech.
- (5) Pro lepší orientaci při vyklizení pracovního místa v tunelech musí být tunelové výklenky vždy na hraně opatřeny bílým nátěrem o šíři 20 cm. Mezi tunelovými výklenky jsou zřizovány od středu směrem k výklenkům (k portálu tunelu) bílé sestupné pruhy.
- (6) K dosažení bezpečného místa lze využít i bezpečnostního značení v tunelu – značení a symboly informující o vzdálenosti k portálu či k únikové štolě, o směru k tomuto místu apod.
- (7) Zastihne-li vozidlo zaměstnanec ve výše uvedených úsecích mimo bezpečné místo, musí vyčkat projetí vozidla vleže na zemi v maximálně možné vzdálenosti od koleje vždy hlavou proti přijíždějícímu vozidlu.
- (8) Prohlídky, údržbu a opravy technických zařízení umístěných v tunelovém tubusu se zřízenou dopravnou portál je dovoleno konat pouze v době zavedení předpokládané nebo nepředpokládané výluky příslušné traťové koleje.
- (9) Prohlídky, údržbu a opravy technických zařízení souvisejících s provozuschopností tunelu se zřízenou dopravnou portál, které jsou umístěny v propojovacích chodbách a na ně navazujících prostorách, je dovoleno konat bez zahájení předpokládané nebo nepředpokládané výluky pouze za dodržení podmínek daných předpisem SŽ D1.
- (10) Udržující zaměstnanec je plně odpovědný, že si pro vstup do příslušného tunelového tubusu vyžádá zajištění dopravních opatření, která zajistí jeho bezpečnost při pohybu v příslušném tunelovém tubusu se zřízenou dopravnou portál.

Článek 9 Základní podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví osob při činnostech cizího právního subjektu v provozované dopravní cestě

- (1) CPS je při vykonávání činnosti v provozované nevyločené dopravní cestě dále nad rámec výše uvedených ustanovení této části předpisu povinen:
- a) pokud se nejedná o pravidelnou činnost dopravce, vždy ohlásit tuto svoji činnost příslušnému dopravnímu zaměstnanci,
 - b) dodržovat ustanovení předpisů SŽ (pokud jsou pro něj závazná), právních předpisů, technických předpisů, technických norem a smluvních ujednání a tím zajistit bezpečnost a ochranu svého zdraví i zdraví jiných osob,
 - c) vždy uposlechnout vyzvy zaměstnance SŽ,
 - d) pohybovat se jen v prostorách, ke kterým má oprávnění dané průkazem pro CPS nebo průkazem vydaným dopravcem,
 - e) vykonávat pouze činnosti, které přímo souvisí s jeho působením, a na jehož základě byl vstup do provozované dopravní cesty povolen.
- (2) Při každé mimořádnosti, mající vliv na plynulost a bezpečnost železniční dopravy i na bezpečnost všech osob, musí CPS konzultovat svůj postup s příslušným dopravním zaměstnancem.
- (3) Výše uvedená ustanovení tohoto článku neplatí pro:
- a) příslušníky a zaměstnance Integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“);
 - b) příslušníky Policie České republiky a strážníky obecní policie při výkonu služby,

⁹ Složky IZS: Policie České republiky, požární a záchranné sbory a jednotky, lékaři a zdravotnický personál.

- c) příslušníky Celní správy při výkonu služby,
- d) příslušníky Vojenské policie, příslušníky Armády České republiky při výkonu funkce velitele převozu, vojenského vlaku a doprovodné stráže transportu,
- e) státní zástupce při výkonu funkce,
- f) zaměstnance Ministerstva dopravy zajišťující činnosti ve vztahu k železnici,
- g) osoby s platným průkazem zaměstnance Drážního úřadu,
- h) osoby s platným průkazem zaměstnance Drážní inspekce České republiky,
- i) osoby pověřené k výkonu státního dozoru na dráhách.
- (4) Osoby subjektů uvedených v předešlém odstavci se navíc mohou pohybovat na základě právních předpisů v obvodu provozované dopravní cesty bez vědomí provozovatele dráhy SŽ. Musí se ovšem v uvedeném prostoru chovat tak, aby nedošlo k újmě na zdraví a životě jejich či jiných osob¹⁰.

¹⁰ V konkrétních případech, dovozuje-li to situace, je ovšem vhodné a někdy i nutné, aby i tyto subjekty informovaly o své práci provozovatele dráhy. Zda a kdy je ovšem na uvažení těchto subjektů a nelze toto stanovit jako obecnou bezvýjimečnou povinnost.

ČÁST ČTVRTÁ PRÁCE NA ZAŘÍZENÍ V PROVOZOVANÉ ŽELEZNIČNÍ DOPRAVNÍ CESTĚ PROVOZOVATELE DRÁHY SPRÁVY ŽELEZNIC

Článek 10 Práce na zařízení

- (1) Práce na zařízení (dle definice v čl. 2 odst. 25 tohoto předpisu) v provozované železniční dopravní cestě s sebou přináší vyšší riziko možného ohrožení života nebo zdraví osob. Proto jsou pro tuto činnost stanoveny z pohledu zajišťování bezpečnosti osob přísnější podmínky činnosti.
- (2) Zásady bezpečné činnosti uvedené v ostatních kapitolách tohoto předpisu jsou ovšem v nezměněné podobě (pokud není výslovně uvedeno jinak) platné i pro práce na zařízení.
- (3) Práce na zařízení (pokud je to možné) se musí provádět v době, kdy v co nejmenší míře narušuje plynulost a pravidelnost železniční dopravy (např. ve vlakových přestávkách, v sedlech provozního zatížení nebo v noční době).
- (4) Každá práce na zařízení (v nevyloučené dopravní cestě) musí probíhat z pohledu zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v těchto základních rovinách:
- sjednání podmínek práce na zařízení,
 - zajišťování bezpečnosti pracovního místa,
 - zajišťování bezpečnosti osob na pracovním místě,
 - odhlášení práce na zařízení.
- (5) Pro zajištění celkové bezpečnosti se v daných případech při práci na zařízení používá bezpečnostní štítek. Jeho odevzdání osobou, která bude vykonávat práci na zařízení, příslušnému dopravnímu zaměstnanci, má zajistit upozornění dopravnímu zaměstnanci na přítomnost osamělého zaměstnance nebo pracovní skupiny v provozované železniční dopravní cestě.
- (6) Předáním bezpečnostního štítku se osamělý zaměstnanec/vedoucí prací ovšem nezabavují odpovědnosti za bezpečnost svou, případně bezpečnost svých spoluzaměstnanců, případně odpovědnosti za zajištění bezpečnosti osob na pracovním místě.
- (7) Ve stanicích, případně i jiných dopravních s kolejovým rozvětvením, kde je fyzicky přítomen dopravní zaměstnanec, se staničním zabezpečovacím zařízením, které je ovládáno z jednotného obslužného pracoviště (dále jen „JOP“), se bezpečnostní štítek neodevzdává. Ten je nahrazen varovným štítkem v systému počítače JOP (dále v textu používaný pojem bezpečnostní štítek se rozumí i varovný štítek). Proto v případě, že je provedeno sjednání podmínek prací na zařízení, je příslušný dopravní zaměstnanec povinen nastavit varovný štítek na kolejový úsek, případně výhybku nebo jinou součást zabezpečovacího zařízení zobrazeného v obrazu kolejistě, kde budou práce na zařízení konány. Dopravní zaměstnanec zapisuje do systému JOP do příslušného varovného štítku číslo z telefonního zápisníku, pod kterým je sjednání práce na zařízení zaznamenáno.
- (8) Odchylný postup dokumentace a přesný postup vzhledem k místním podmínkám musí být stanoven v ZDD.
- (9) Práce na zařízení v provozované nevyloučené dopravní cestě a její zabezpečení musí probíhat přesně ve smyslu jednotlivých ustanovení tohoto předpisu. Při nesplnění daného postupu nesmí dojít k zahájení práce na zařízení nebo započatí práce na zařízení musí být okamžitě ukončeny. To

- platí jak v případě práce na zařízení vykonávané osamělým zaměstnancem, tak i v případě pracovní skupiny.
- (10) Zabezpečení práce na zařízení dle níže uvedených ustanovení se nemusí provádět pouze v případě, že je bezpečnost práce na zařízení zajištěna jinými vhodnými opatřeními, která beze zbytku odstraňují všechna nebezpečí související se střetem, sražením a přejetím osob drážním vozidlem. Uvedené postupy se tak nemusí použít například v případě prací na zařízení na nevyloučené koleji, kdy práce na zařízení je vykonávána pomocí železničních vozidel, jejichž použití na provozované koleji vylučuje možnost jízdy jiného kolejového vozidla přes pracovní místo.
- (11) Osamělému zaměstnanci je zakázáno vykonávat práce na zařízení v těchto případech:
- konkrétní práce na zařízení vykonávána osamělým zaměstnancem je zakázána právními a ostatními předpisy, popř. vnitřními předpisy SŽ (např. těžba dřeva),
 - povaha práce na zařízení vylučuje možnost zajištění bezpečnosti osoby ve smyslu jednotlivých ustanovení tohoto předpisu (např. provádění defektoskopie nebo hluchné práce),
 - stanovená technologie práce na zařízení nedovoluje přesné dodržování ustanovení tohoto předpisu ve vztahu k zajišťování bezpečnosti osoby,
 - použití strojů, technických zařízení, přístrojů, nářadí nedovoluje plnohodnotné zajištění bezpečnosti osoby dle ustanovení tohoto předpisu (např. práce s některými LKP),
 - povinné použití OOPP omezuje či znemožňuje plnění povinností dané čl. 6 odst. 18 tohoto předpisu (např. svařování),
 - pokud se jedná o práci ve výškách nebo nad volnou hloubkou, při které je použit OOPP, který nedovoluje zachycené osobě neprodleně a bezpečně vyproštění ze systému zachycení pádu.
- (12) Na nevyloučené koleji nesmí být během práce na zařízení prováděny takové činnosti, které by mohly způsobovat její nesjízdnost.

Článek 11 Sjednání podmínek práce na zařízení

- (1) Základní podmínkou veškeré práce na zařízení je povinnost sjednání podmínek práce na zařízení mezi osamělým zaměstnancem nebo vedoucím prací a dopravním zaměstnancem. Tento akt obsahuje:
- oznámení potřeby vykonávat práci na zařízení osamělým zaměstnancem nebo vedoucím prací dopravnímu zaměstnanci (dopravním zaměstnancům v případě práce na zařízení na širé trati), v jehož stanoveném obvodu pro zjišťování volnosti vlakové cesty (v případě kolejí určených pro jízdu vlaků) nebo stanoveném posunovacím obvodu (na kolejích, které nejsou určeny pro jízdu vlaků)¹¹ nebo příslušném traťovém úseku, práci na zařízení požaduje,
 - sdělení názvu OS nebo CPS osamělého zaměstnance/vedoucího prací,
 - sdělení druhu práce, místa práce na zařízení, případný vliv práce na zařízení na organizování dopravy a standardní obsluhu železničního infrastrukturního zařízení, času potřebného k vyklizení pracovního místa a způsobu zajišťování bezpečnosti pracovního místa,

¹¹ V případě posunovacího obvodu přiděleného posunovací četě je zodpovědným dopravním zaměstnancem vždy ten, kdo je určen ZDD jako zaměstnanec, s jehož svolením se může v daném obvodu posunovat.

- souhlas dopravního zaměstnance s požadovanou prací na zařízení dle dohodnutých podmínek,
 - provedení zápisu dopravním zaměstnancem o souhlasu a sjednání podmínek práce na zařízení do telefonního zápisníku (včetně podpisu dopravního zaměstnance a v určených případech i osamělého zaměstnance/vedoucího prací dle podmínek daných předpisem SŽCD T1 Telefonní provoz),
 - předání bezpečnostního štítku (zavedení varovného štítku) nebo umístění upamatovací pomůcky, pokud ZDD nebo příslušný obecný postup zajišťování bezpečnosti zaměstnanců při práci na zařízení nestanoví jinak.
- (2) Sjednání podmínek probíhá zpravidla v případě požadavku práce na zařízení osamělým zaměstnancem v obvodu dopravní s kolejovým rozvětvením, kde je fyzicky přítomen dopravní zaměstnanec nebo pracovní skupinou v dopravní s kolejovým rozvětvením, kde je fyzicky přítomen dopravní zaměstnanec, osobně.
- (3) V ostatních případech nebo v případech, kdy to tak stanoví ZDD (nebo ustanovení tohoto předpisu), může sjednání podmínek prací na zařízení proběhnout i pomocí telekomunikačního zařízení.
- (4) Dopravní zaměstnanec smí sjednat podmínky práce na zařízení jen pro obvod ve své působnosti. Pokud dopravní zaměstnanec předává obvod ve své působnosti jinému dopravnímu zaměstnanci (např. předání pomocného stavědla na místní obsluhu nebo i z jiných důvodů, při kterých nedochází k písemné odevzdávce služby) a ZDD není stanoveno jinak, je nutné tuto práci odhlásit, a provést nové sjednání podmínek práce na zařízení s dopravním zaměstnancem, který bude v tomto obvodu organizovat jízdu drážních vozidel. Osamělý zaměstnanec/pracovní skupina bez sjednání nových podmínek k zajištění bezpečnosti práce na zařízení nesmí v daném obvodu provádět práci na zařízení.
- (5) Dopravní zaměstnanec nepovolí práci na zařízení požadovanou CPS v případě, že v počítačové aplikaci na Portálu SŽ není tato práce zaznamenána nebo v případě, že informace zapsané v počítačové aplikaci nesouhlasí s údaji poskytnutými CPS při sjednávání podmínek práce na zařízení. Jestliže CPS bude trvat na provádění práce na zařízení, je povinen si sám nesoulad projednat (přímo nebo prostřednictvím jiné kompetentní osoby) se zaměstnancem příslušné OS, která měla zajistit zápis o plánované práci na zařízení vykonávané prostřednictvím CPS do počítačové aplikace.
- (6) Je-li pracovní místo na širé trati, je nutné sjednat podmínky práce na zařízení s dopravními zaměstnanci (výpravčími) obou sousedních dopraven (v případě dopraven s kolejovým rozvětvením, které nejsou obsazeny dopravním zaměstnancem, s dopravním zaměstnancem, který v dané dopravě je zodpovědný za organizování nebo řízení drážní dopravy).
- (7) Pracovní místo musí být vždy vymezeno tak, aby nemohlo dojít k jeho záměně nebo k jinému nedorozumění. Vymezení může být provedeno jak určením čísla koleje, výhybky či návěstidla, kilometrickou polohou nebo přesně stanoveným určitým obvodem dopravní, tak i případně obvodem celé dopravní (pokud tvoří jeden obvod pro zjišťování volnosti vlakové cesty nebo jsou jednotlivé obvody pro zjišťování volnosti vlakové cesty přiděleny jednomu zaměstnanci) nebo celým traťovým úsekem.
- (8) Za pracovní místo je nutné považovat vedle samotného místa výkonu práce na zařízení i všechny prostory, kterými je tato činnost dotčena. Při sjednávání konkrétního místa práce na zařízení je tak povinností definovat pracovní místo včetně prostor, ve kterých při uvažované činnosti dochází například k ohrožení bezpečnosti všech osob jždou drážních vozidel po sousedních kolejích (a to

- včetně kolejí, přes které se případně vyklízí pracovní místo) nebo k ohrožení provozování drážní dopravy (např. stroj při své činnosti může zasáhnout do průjezdného průřezu sousedních kolejí).
- (9) Čas potřebný k vyklizení pracovního místa musí být stanoven tak, aby zohlednil nejen opuštění pracovního místa osobami, resp. jejich zaujmutím bezpečného místa vzhledem k jízdě vozidla, ale i vyklizení pracovního místa případným náhadím, stroji a dalšími pracovními pomůckami a zajištění bezpečné jízdy vozidla přes pracovní místo.
- (10) Při každém sjednání práce na zařízení musí být jasně stanoven i způsob zajištění bezpečnosti pracovního místa.
- (11) Zajištění bezpečnosti pracovního místa je možné následujícími způsoby:
- na základě signalizace zařízení automatického varování (dále jen „ZAV“),
 - na základě informací o plánované jízdě vozidel přes pracovní místo od dopravního zaměstnance,
 - na základě informací od bezpečnostní hlídky (včetně předsunuté bezpečnostní hlídky) o jízdě vozidel,
 - na základě smyslů vedoucího prací (vizuálně).
- (12) V případě práce na zařízení, kdy je sjednáno zajištění bezpečnosti pracovního místa na základě informací o jízdě vozidel přes pracovní místo od dopravního zaměstnance, je nutné sjednat i způsob dorozumívání a v případě použití telefonního spojení i určení konkrétního telefonního čísla.
- (13) Souhlas s prací na zařízení na základě sjednaných podmínek zapisuje příslušný dopravní zaměstnanec (dopravní zaměstnanci v případě požadované práce na zařízení na širé trati) do telefonního zápisníku. Do zápisu je nutné uvést nejen samotný souhlas, ale rovněž i všechny podmínky, na základě kterých byla práce na zařízení povolena (vzory zápisů jsou uvedeny v Příloze A tohoto předpisu).
- (14) Zápis podepíše nejen dopravní zaměstnanec, ale v případě, že sjednání bylo provedeno za osobní účasti, i osamělý zaměstnanec/vedoucí prací.
- (15) V případě, že sjednání podmínek pro práci na zařízení bylo provedeno prostřednictvím telekomunikačního zařízení, podepíše zápis o souhlasu a podmínkách práce na zařízení pouze dopravní zaměstnanec/dopravní zaměstnanci. Osamělý zaměstnanec/vedoucí prací pak ve služební knížce (pracovní knížce, záznamníku poruch na sdělovacím a zabezpečovacím zařízení, bezpečnostním deníku, osobním zápisníku zaměstnance organizace udržující zabezpečovací zařízení nebo případně telefonním zápisníku) musí zaznamenat příjemní dopravního zaměstnance/dopravních zaměstnanců, se kterým sjednal podmínky práce na zařízení, datum, čas, místo práce a způsob zajišťování bezpečnosti pracovního místa. Rovněž do stejného dokumentu musí uvést číslo/čísla záznamu/záznamů z telefonního zápisníku/telefonních zápisníků, pod kterým jsou uvedené sjednané podmínky u příslušného dopravního zaměstnance zaznamenány. Tato čísla zápisů jsou dopravní zaměstnanci v těchto případech povinni osamělému zaměstnanci/vedoucímu prací nahlásit.
- (16) Pokud nedojde k sjednání podmínek práce na zařízení z důvodu nesouhlasu dopravního zaměstnance (objektivní příčiny, nemožnost bezpečného zajištění pracovního místa informováním z důvodu zaneprázdnění apod.), je povinností dopravního zaměstnance učinit o provedeném nesouhlasu a jeho důvodu zápis do telefonního zápisníku. I v tomto případě je povinností osamělého zaměstnance/vedoucího prací zápis v telefonním zápisníku spolupodepsat. V případě sjednávání podmínek práce na zařízení pomocí telekomunikačního zařízení musí dopravní zaměstnanec osamělému zaměstnanci/vedoucímu

- prací číslo zápisu z telefonního zápisníku, pod kterým je nesouhlas dopravního zaměstnance s prací na zařízení zaznamenán, oznámí.
- (17) ZDD může povolovat používání speciálních telefonních zápisníků pro účely zapisování sjednávání (a odhlašování) prací na zařízení. Tento tiskopis musí být upraven nebo předtiskěn tak, aby v něm mohly být zaznamenávány všechny možnosti, které při sjednávání (a odhlašování) prací na zařízení mohou nastat a byla možnost dodržet všechny podmínky dané pro zaznamenávání sjednávání (a odhlašování) prací na zařízení tímto předpisem.
- (18) Zápis o sjednání (i odhlášení) práce na zařízení do telefonního zápisníku mohou být rovněž nahrazeny zápisem v příslušné počítačové aplikaci. Přesný postup v tomto případě musí být stanoven v dokumentu, který bude vydán k zahájení používání počítačové aplikace.
- (19) Dověšením aktu sjednání podmínek pro práci na zařízení, které je provedeno osobně, je předání bezpečnostního štítku a jeho umístění dopravním zaměstnancem na místo dané příslušnou ZDD nebo zavedení varovného štítku do příslušného systému JOP. Případné odlišnosti řeší ZDD.
- (20) Při sjednání podmínek pro práci na zařízení prostřednictvím telekomunikačního zařízení je povinen dopravní zaměstnanec umístit si v daných případech upamatovací pomůcku na místo stanovené ZDD.

Článek 12 Zajišťování bezpečnosti pracovního místa

- (1) Zajišťování bezpečnosti pracovního místa je myšlen proces, který stanoví pravidla pro zajišťování bezpečnosti směrem k provozování drážní dopravy a nastaví podmínky pro řádné zajišťování bezpečnosti všech osob na pracovním místě.
- (2) Jednotlivé způsoby zajišťování bezpečnosti pracovního místa jsou uvedeny v čl. 11 odst. 11 tohoto předpisu.
- (3) Pro zajištění bezpečnosti pracovního místa se použije vždy ten způsob, u kterého jsou splněny veškeré podmínky požadované tímto předpisem, a je v pořadí čl. 11 odst. 11 umístěn nejvýše. Pokud veškeré podmínky nebrání tomu, aby byla tato priorita porušena, musí být dodržena.
- (4) Základní podmínkou použití ZAV k zajišťování bezpečnosti pracovního místa je jeho použití a provozování podle návodu k obsluze.
- (5) ZAV musí být schváleno pro použití na provozované dopravní cestě SŽ.
- (6) Správná činnost ZAV musí být pod trvalým dozorem určené osoby prokazatelně seznámené s funkcí zařízení (pokud není ve schválení pro použití na provozované dopravní cestě SŽ stanoveno jinak) a návodem výrobce. V případě nesprávné činnosti ZAV je tato osoba povinna bezodkladně vyrozumět vedoucího prací a ten je povinen neprodleně nechat vyklidit pracovní místo a domluvit se na dalším postupu s dopravním zaměstnancem (dopravními zaměstnanci), se kterým sjednal podmínky práce na zařízení.
- (7) Zajištění bezpečnosti pracovního místa na základě informací o plánovaných jízdách drážních vozidel přes pracovní místo od dopravního zaměstnance je povinné v případě vykonávaných prací na zařízení osamělým zaměstnancem nebo také pracovní skupinou v dopravně s kolejovým rozvětvením, kde je fyzicky přítomen dopravní zaměstnanec.
- (8) Povinností použít informování o plánovaných jízdách přes pracovní místo od dopravního zaměstnance jako způsobu zajištění pracovního místa je i v případě, je-li na pracovním místě nebo ve střeženém úseku, případně jeho

- části, traťová rychlost vyšší než 120 km/hod (a není-li v tomto místě přechodné omezení traťové rychlosti do 120 km/hod včetně).
- (9) Pokud osamělý zaměstnanec nebo pracovní skupina, která chce provádět práci na zařízení v dopravně s kolejovým rozvětvením, kde je fyzicky přítomen dopravní zaměstnanec, nemohou být o pohybu vozidel informováni dopravním zaměstnancem telekomunikačním zařízením, případně jiným spolehlivým způsobem (osobně), nesmí práci na zařízení v nevyloučené provozované dopravní cestě vykonávat.
- (10) V případě, kdy je sjednáno zajištění bezpečnosti pracovního místa na základě informování o jízdách vozidel přes pracovní místo, dopravní zaměstnanec může dovolit jízdu vozidla přes pracovní místo pouze v případě, že bude osamělý zaměstnanec/vedoucí prací včas informován o jízdě vozidla a příjem této informace bude jím potvrzena. V okamžiku, kdy nedojde k potvrzení přijetí informace o plánované jízdě vozidla, nesmí být jízda přes toto pracovní místo dovolena. Viz však odst. 13 a 14 tohoto článku.
- (11) Za včasné informování je považováno takové oznámení jízdy vozidel, kdy mezi potvrzením o jeho přijetí a dovolením jízdy (postavením vlakové/posunové cesty) vozidla do úseku s pracovním místem, uplyne minimálně čas, který je sjednán jako doba pro vyklizení pracoviště.
- (12) Dopravní zaměstnanec může v rámci jedné informace předat zprávu o plánovaných jízdách přes pracovní místo více železničních vozidel (vlaků, posunových dílů apod.). Podmínkou ovšem je, že mezi předpokládaným časem dovolením jízdy do úseku s pracovním místem nesmí být prodleva mezi první a poslední jízdou uvedené v dané informaci více než 5 minut.
- (13) Dopravní zaměstnanec může rovněž povolit jízdu vozidla přes pracovní místo v případě, že osamělý zaměstnanec/vedoucí prací (nebo jím pověřený zaměstnanec) ohlásí dopravnímu zaměstnanci, že je pracovní místo vyklizené před časem sjednaným jako doba pro vyklizení pracoviště.
- (14) V případě, že bude dovolena jízda vozidla do úseku s pracovním místem na základě ohlášení o vyklizení pracovního místa (před časem sjednaným jako doba pro vyklizení pracoviště), musí být toto ohlášení zapsáno v telefonním zápisníku. Pokud tato zpráva je prováděna na sjednaném spojení, které je vybaveno záznamovým zařízením, údaje o tomto hlášení se zapisovat nemusí.
- (15) Pokud během práce na zařízení, kde je sjednáno zajištění bezpečnosti pracovního místa na základě informace od dopravního zaměstnance, zjistí osamělý zaměstnanec/vedoucí prací ztrátu spojení s dopravním zaměstnancem sjednaným způsobem, musí pracovní místo neprodleně vyklidit a pokusit se co nejdříve informovat dopravního zaměstnance o ztrátě spojení. Pokračování v práci na zařízení je možné až po opětovném navázání spojení, případně po sjednání nových podmínek práce na zařízení.
- (16) Včasnou informaci o pohybu vozidel přes pracovní místo předává vždy ten dopravní zaměstnanec (výpravčí), z jehož dopravní je pohyb vozidel uskutečňován nebo ten, který o pohyb vozidel požádal (v případě trati D3 vždy dirigující dispečer, na tratích RB dispečer radiobloku).
- (17) Jestliže nemůže vedoucí prací zajistit bezpečnost pracovního místa na základě informace ZAV nebo na základě informací o jízdě vozidel od dopravního zaměstnance, určí jednoho nebo více zaměstnanců jako bezpečnostní hlídku, případně předsunout bezpečnostní hlídku.
- (18) Hlavním smyslem bezpečnostní hlídky (předsunuté bezpečnostní hlídky) je sledovat úsek tratě před začátkem střeženého úseku pracovním místem, zjišťovat, zda se k pracovnímu místu neblíží drážní vozidlo a zajistit včasné předání této informace směrem k pracovnímu místu.

- (19) V ojedinělých případech, dovolují-li to především rozhledové podmínky a případná vhodná činnost vedoucího prací, je možné zajistit bezpečnost pracovního místa na základě střežení samotného vedoucího prací.
- (20) Ve všech případech, kdy je střežení pracovního místa pracovních skupin prováděno na základě informací od bezpečnostních hlídek, na základě smyslů vedoucího prací nebo na základě informací ZAV, musí být dána informace o jízdě vozidel tak včas, aby odpovědný zaměstnanec mohl dát pokyn k vyklizení pracovního místa dříve, než vozidlo projede kolem bodu vzdáleného od pracovního místa dle níže uvedené tabulky.
- (21) Úsek trati, který začíná v určené vzdálenosti a končí pracovním místem, se nazývá střežený úsek. Délka střeženého úseku se zjistí výpočtem daným vzorcem uvedeným v odst. 22 tohoto článku. V případě, že ve střeženém úseku je stanoveno více hodnot rychlostí, musí být použita nejvyšší hodnota rychlosti.

Tabulka 1: Minimální vzdálenost začátku střeženého úseku od začátku pracovního místa v závislosti na traťové rychlosti a době potřebné k vyklizení pracovního místa

Rychlost [v km/h]	Doba potřebná k vyklizení pracovního místa [v sekundách]									
	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60
	Minimální vzdálenost začátku střeženého úseku od začátku pracovního místa [v metrech]									
20	390	420	440	470	500	530	550	580	610	640
30	430	470	510	550	600	640	680	720	760	800
40	470	530	580	640	690	750	800	860	920	970
50	510	580	650	720	790	860	930	1 000	1 070	1 140
60	550	640	720	800	890	970	1 050	1 140	1 220	1 300
70	800	890	990	1 090	1 190	1 280	1 380	1 480	1 570	1 670
80	840	950	1 060	1 170	1 280	1 390	1 500	1 620	1 730	1 840
90	880	1 000	1 130	1 250	1 380	1 500	1 630	1 750	1 880	2 000
100	920	1 060	1 200	1 340	1 480	1 620	1 750	1 890	2 030	2 170
110	960	1 120	1 270	1 420	1 570	1 730	1 880	2 030	2 190	2 340
120	1 000	1 170	1 340	1 500	1 670	1 840	2 000	2 170	2 340	2 500

- (22) V případě jiných rychlostí či jiné doby potřebné k vyklizení pracoviště se použije pro matematický výpočet tento vzorec:

$$l = \frac{t}{3.6} * v + z$$

- l je minimální vzdálenost začátku střeženého úseku od začátku pracovního místa [v metrech];
t je doba potřebná k vyklizení pracoviště [s];
v je nejvyšší rychlost ve střeženém úseku [km.hod-1];

- z je vzdálenost [m] rovna:
při nejvyšší rychlosti ve střeženém úseku do 60 km/hod včetně: 300;
při nejvyšší rychlosti ve střeženém úseku nad 60 km/hod: 500.

Článek 13

Zajišťování bezpečnosti osob na pracovním místě

- (1) Osamělý zaměstnanec musí být při práci na zařízení vždy informován od dopravního zaměstnance o jízdě vozidel přes pracovní místo. Na základě této informace a vyhodnocení situace musí splnit ustanovení čl. 6 odst. 8-10 tohoto předpisu.
- (2) V případě práce na zařízení vykonávané osamělým zaměstnancem v místech, kde je umístěn výstražný kolík s dočasnou platností pro pracovní místa, je osamělý zaměstnanec, nad rámec povinnosti dané předchozím článkem, vždy povinen při sjednávání podmínek práce na zařízení požádat dopravního zaměstnance o zpravování strojvedoucího (zaměstnance v čele sunutého vlaku nebo posunového dílu) o pracovním místě.
- (3) Za zajištění bezpečnosti členů pracovní skupiny na pracovním místě odpovídá vždy vedoucí prací. Vedoucí prací je při pracích na zařízení vykonávaných pracovními skupinami povinen:
- a) být znalý poměrů na pracovním místě a v jeho blízkosti, být prokazatelně seznámen s příslušnými ustanoveními ZDD a zároveň musí splňovat podmínky stanovené dokumenty pro práci v provozované dopravní cestě,
 - b) vydávat vždy samostatně pokyn k zahájení práce na zařízení i po jakémkoliv případném přerušení,
 - c) v případě blízkého se vozidla k pracovnímu místu zajistit plnění podmínek ustanovení čl. 6 odst. 8-10 tohoto předpisu,
 - d) zajistit prověřování funkčnosti rádiového spojení, je-li použito k zabezpečení pracovního místa nebo stanovit konkrétním členům pracovní skupiny (včetně bezpečnostní a předsunuté bezpečnostní hlídky) povinnost prověřovat tuto funkčnost,
 - e) pokud zajišťuje bezpečnost osob na pracovním místě na základě informací od bezpečnostní hlídky (včetně předsunuté bezpečnostní hlídky):
 - určit jejím členům místa tak, aby mohli zajistit bezpečnost osob na pracovním místě a bezpečnost provozu a zároveň měli ze stanoveného místa bezpečný výhled na úsek tratě, který střeží,
 - zakázat předávání informací směrem k pracovnímu místu o pohybu vozidel (předsunutou) bezpečnostní hlídkou mobilním telefonem,
 - sdělit všem osobám na pracovním místě způsob vyhlášení pokynu k bezpečnému vyklizení pracovního místa, určit způsob odklizení a místo pro uložení techniky a pracovních nástrojů.
- (4) Vedoucí prací dále zajišťí:
- a) určení bezpečného místa, kam mají zúčastnění zaměstnanci na širé trati i v dopravně s kolejovým rozvětvením vystoupit před blízcími se vozidly,
 - b) zapisování důležitých okolností zajišťujících bezpečnost zúčastněných osob do služební knížky, příp. jiného dokumentu (např. poučení zaměstnanců před započatím práce o mimořádnostech, zabezpečení pracoviště, určení bezpečného místa k výstupu apod.),
 - c) v případě potřeby informování se před začátkem práce na zařízení nebo i v jejím průběhu na aktuální dopravní situaci. Sledování vlaků nebo

37

- vozidel jedoucích z obou stran k pracovnímu místu a včasné přijetí všech opatření k zajištění bezpečnosti osob,
- d) bezpečnost zaměstnanců tak, že blíží-li se vozidlo, dá vedoucí prací (bezpečnostní hlídka) včas navštívit dané předpisem SŽ D1 k vyklizení pracoviště a přesvědčí se, zda je zachován průjezdný průřez pro jízdu vozidla. Vedoucí prací dá pokyn ke vstupu do provozované koleje, až když se přesvědčí, že celé vozidlo projelo a že za ním nejede další vozidlo. Na víceokolejně trati, na souběžně vedených tratích a ve stanicích musí vedoucí prací pozorovat i sousední koleje na obě strany.
- Všemi povinnostmi vedoucího prací danými odst. 3 b) – e) a odst. 4 tohoto článku může vedoucí prací pověřit v nutných případech jiného člena pracovní skupiny, a to vždy na základě písemného záznamu ve služební knížce (pracovní knížce, osobním zápisníku zaměstnance organizace udržující zabezpečovací zařízení, bezpečnostním deníku apod.) a podpisu zaměstnance, na kterého byly povinnosti přeneseny. Ani tento úkon nezabývá vedoucího prací odpovědností za bezpečnost na pracovním místě povinností varovat ostatní zaměstnance.
- (5) Vedoucí prací (nebo jím pověřený člen pracovní skupiny) je povinen označit pracovní místo na širé trati varovnými návěstidly dle předpisu SŽ D1 (pokud není pracovní místo kryto výstražným kolíkem s omezenou platností pro pracovní místa). Umístění varovných návěstídel nezabývá vedoucího prací odpovědností za bezpečnost na pracovním místě povinností varovat ostatní zaměstnance.
- (6) Samotné označení pracovního místa varovnými návěstidly nelze považovat za dostatečný způsob zajištění bezpečnosti osob na pracovním místě.
- (7) Varovná návěstidla se nestaví, jde-li o ucelenou pracovní skupinu nejvýše pěti zaměstnanců (včetně vedoucího prací a případné bezpečnostní hlídky) a tato pracovní skupina se během pracovní směny soustavně přesunuje. Navíc přitom musí být splněny tyto podmínky (včetně dalších podmínek pro zajištění bezpečnosti pracovní skupiny dané tímto předpisem):
- na obě strany je viditelnost nejméně na vzdálenost danou tabulkou u odst. 21 předešlého článku tohoto předpisu,
 - nepracuje se s mechanizačními prostředky těžko odstranitelnými z průjezdného průřezu.
- (8) V případě práce na zařízení v místech, kde je umístěn výstražný kolík s dočasnou platností pro pracovní místa, je vedoucí prací vždy povinen při sjednávání podmínek práce na zařízení požádat dopravního zaměstnance o zpravování strojvedoucího (zaměstnance v čele sunutého vlaku nebo posunového dílu) o pracovním místě.
- (9) Bezpečnostní hlídka a předsunutá bezpečnostní hlídka střežící zaměstnance při pracích na zařízení v nevyloučených kolejích je povinna:
- a) mít oděv výstražné barvy nebo výstražnou vestu (i mimo provozovanou železniční dopravní cestu),
 - b) neustále sledovat pohyb vozidel v provozované dopravní cestě; při střežení je zakázáno se zabývat jinou činností,
 - c) varovat včas a spolehlivě střežené zaměstnance,
 - d) dodržovat další úkoly stanovené tímto předpisem.
- (10) Dalšími podmínkami správné činnosti bezpečnostních hlídek a předsunutých bezpečnostních hlídek jsou:
- a) vedoucí prací použít zaměstnance pověřené funkcí bezpečnostní hlídky o jejich povinnostech a nechá si od nich převzetí funkce písemně potvrdit,

38

- b) předsunuté hlídky musí být rozmístěny tak, aby na sebe vzájemně viděly a návěsti byly slyšitelné a viditelné,
 - c) bezpečnostní hlídky musí zaujmout své místo dříve, než pracovní skupina zahájí práci na zařízení. Pokud práce na zařízení nebyla přerušena nebo skončena a kolej vyklizena, nesmějí bezpečnostní hlídky svá stanoviště opustit,
 - d) vedoucí prací a bezpečnostní hlídky musí mít u sebe a na svém stanovišti návěstidla určená vedoucím zaměstnancem v souladu s předpisem SŽ D1. Vedoucí prací si vyžádá před zahájením prací od dopravního zaměstnance podrobné informace o dopravní situaci,
 - e) každá bezpečnostní hlídka i vedoucí prací musí potvrdit příjem varovné návěsti dohodnutým způsobem a musí navést opakovat další hlídce nebo pracovní skupině. Zjistí-li bezpečnostní hlídka, že návěst nebyla pozorována nebo jí nebylo uposlechnuto, dá návěst dle předpisu SŽ D1 „Urychleně vyklidte pracovní místo“,
 - f) v případech, kdy se jedná o dlouhodobé práce na zařízení (např. rekonstrukce mostů, tunelů apod.), lze zřídit trvalé stanoviště bezpečnostní hlídky,
 - g) je-li bezpečnostní hlídka vybavena rádiovým zařízením, které umožňuje rádiovou komunikaci v základním rádiovém spojení vlakového rádiového zařízení, platí při jeho obsluze předpis SŽDC (ČD) Z11 Předpis pro obsluhu rádiových sítí, případně Doplňující ustanovení k předpisu SŽDC (ČD) Z11 a příslušný Provozní řád.
- (11) V případě, že kdokoliv zjistí, že se k pracovnímu místu blíží vozidlo a bezpečnostní hlídka (předsunutá bezpečnostní hlídka) tuto skutečnost nenávěští nebo tuto skutečnost navěští, ale dává návěst, včetně návěští „Urychleně vyklidte pracovní místo“ nebyla pozorována, případně hrozí-li jakékoli nebezpečí z prodlení při jízdě vozidel k pracovnímu místu, je povinen okamžitě se postarat o zajištění informování osob na pracovním místě o potřebě vyklizení pracovního místa nebo se musí pokusit zastavit vozidlo všemi prostředky.

Článek 14

Odhlášení práce na zařízení

- (1) Ukončení práce na zařízení musí být dopravnímu zaměstnanci ohlášeno. Na základě uvedeného musí dojít k odhlášení práce na zařízení. Odhlášení obsahuje tyto úkony:
- provedení zápisu dopravního zaměstnance o ukončení práce na zařízení na základě oznámení o ukončení prací na zařízení do telefonního zápisníku,
 - odstranění (odebrání) bezpečnostního štítku nebo dané upamatovávací pomůcky v případě, kdy byl(a) předán(a) nebo nastaven(a).
- (2) V případě, že je ohlášení ukončení práce na zařízení provedeno osobně (vždy když bylo provedeno osobně i sjednání podmínek), musí zápis o odhlášení práce na zařízení spolupodepsat osamělý zaměstnanec/vedoucí prací.
- (3) V případě ohlášení ukončení práce na zařízení pomocí telekomunikačního zařízení provede osamělý zaměstnanec/vedoucí prací ve služební knížce (příp. pracovní knížce, záznamníku poruch na sdělovacím a zabezpečovacím zařízení, bezpečnostním deníku, osobním zápisníku zaměstnance organizace udržující zabezpečovací zařízení, případně jiném telefonním zápisníku) záznam o času odhlášení práce na zařízení a příměti dopravního zaměstnance, kterému ukončení prací na zařízení oznámil. Číslo záznamu z telefonního záznamníku dopravního zaměstnance/dopravních zaměstnanců o ukončení

39

- prací na zařízení zapisovat nemusí (povinnost hlásit toto číslo není dopravnímu zaměstnanci dána), pokud je toto ohlášení práce na zařízení prováděné telekomunikačním zařízením zaznamenáváno záznamovým zařízením.
- (4) Ohlášení ukončení práce na zařízení může nařídít příslušný dopravní zaměstnanec, se kterým byla práce na zařízení sjednána. Je povinností zaměstnance, který provádí práci na zařízení a byl vyzván dopravním zaměstnancem k ukončení práce na zařízení, tuto práci bezprostředně ukončit a provést odhlášení práce na zařízení.
- (5) Příslušný dopravní zaměstnanec, se kterým byla práce na zařízení sjednána, může rovněž nařídít přerušení práce (tzn. vyklizení pracoviště, ovšem sjednané podmínky práce na zařízení zůstávají v platnosti), a to nejpozději v čase odpovídajícímu času potřebnému pro vyklizení pracoviště před časem, kdy je nutné, aby pracovní místo bylo vyklizeno. Po pomnutí důvodu, pro který byla práce přerušena, musí příslušný dopravní zaměstnanec práci na zařízení opět povolit. V případě, že tyto (obě) informace jsou zprostředkovány sjednaným způsobem pomocí telekomunikačního zařízení, které není vybaveno záznamovým zařízením, musí dopravní zaměstnanec učinit o těchto informacích záznam do telefonního zápisníku. Je povinností dopravního zaměstnance v tomto případě nahlásit číslo fonogramu z telefonního zápisníku, pod kterým je předání uvedených informací zapsáno, osamělému zaměstnanci/vedoucímu prací. Ten si uvedené číslo rovněž запиše do své služební knížky.

40

Tabulka 2: souhrnné vyjádření základních podmínek práce na zařízení v závislosti na umístění pracovního místa a v závislosti na tom, kým je práce na zařízení vykonávána

		Bezpečnostní štítek	Zajištění bezpečnosti prac. místa	Označení prac. místa varovnými návěstidly
Osamělý zaměstnanec	Dopravná s kolejovým rozvětvením, kde je fyzicky přítomen dopravní zaměstnanec	Pokud je sjednání provedeno osobně ANO*	na základě informací o plánované jízdě drážního vozidla přes prac. místo od dopr. zaměstnance	neprovádí se
	Širá trať a dopravná s kolejovým rozvětvením, kde není fyzicky přítomen dopravní zaměstnanec	Pokud je sjednání provedeno osobně ANO*	na základě informací o plánované jízdě drážního vozidla přes prac. místo od dopr. zaměstnance	neprovádí se
Pracovní skupina	Dopravná s kolejovým rozvětvením, kde je fyzicky přítomen dopravní zaměstnanec	Pokud je sjednání provedeno osobně ANO*	na základě informací o plánované jízdě drážního vozidla přes prac. místo od dopr. zaměstnance	neprovádí se
	Širá trať a dopravná s kolejovým rozvětvením, kde není fyzicky přítomen dopravní zaměstnanec	Pokud je sjednání provedeno osobně ANO*	volba ze všech možností (nutnost dodržení případných omezení)	provádí se**

* pokud není v tomto předpise nebo v ZDD určeno jinak
** výjimku určuje čl. 13 odst. 7 tohoto předpisu, přesné podmínky stanoví předpis SŽ D1

Článek 15 Vizuální kontrola

- V případě práce na zařízení, při které osamělý zaměstnanec provádí kontrolu součástí staveb dráhy pouze pohledem a zajišťování bezpečnosti pracovního místa informováním o plánovaném pohybu vozidla přes pracovní místo by přinášelo s sebou i zvýšené riziko možného ohrožení jeho života a zdraví (častá komunikace, prověřování funkčnosti telekomunikačního zařízení apod.) je možné využít režimu vizuální kontroly.
- Uvedená vizuální kontrola je povolena jen v místech, kde není povolena rychlost jízdy vozidel vyšší než 120 km/hod. V místech, která neodpovídají této podmínce, se musí kontrola součástí staveb dráhy pouze pohledem zajišťovat v souladu s podmínkami práce na zařízení stanovenými v předešlých článcích této části předpisu.
- Zajišťování bezpečnosti osamělého zaměstnance vykonávajícího pouze vizuální kontrolu zařízení v provozované dopravní cestě musí probíhat dle těchto zásad:
 - nesjednávají se podmínky pro práci na zařízení ani odhlášení,

41

- zaměstnanec musí vždy jen osobně nebo prostřednictvím telekomunikačního zařízení informovat příslušného dopravního zaměstnance, v jehož obvodu bude vizuální kontrolu provádět (v případě širé tratě nebo dopravní s kolejovým rozvětvením, kde není fyzicky přítomen dopravní zaměstnanec, oba dopravní zaměstnanci), o zamýšlené činnosti,
 - osamělý zaměstnanec musí vždy uvést místo nebo úsek, v němž bude vizuální kontrolu provádět a předpokládanou dobu této činnosti,
 - dopravní zaměstnanec je povinen seznámit tohoto zaměstnance s aktuální dopravní situací.
- V případě, že při vykonávání práce na zařízení v režimu vizuální kontroly dojde k potřebě provést práci na zařízení, která nespadá do tohoto režimu, musí se postupovat v souladu s ustanoveními tohoto předpisu řešícími základní podmínky práce na zařízení (sjednání podmínek, zajištění bezpečnosti pracovního místa, zajištění bezpečnosti na pracovním místě a odhlášení práce na zařízení).
 - Podle základních podmínek práce na zařízení se musí osamělý zaměstnanec řídit i v případě, že při vykonávání práce na zařízení v režimu vizuální kontroly může dojít k případnému omezení jeho schopnosti sledovat pohybující se vozidla.
 - O možnosti využití režimu vizuální kontroly rozhodne příslušný vedoucí zaměstnanec osoby, která uvedenou činnost má vykonávat.

42

ČÁST PÁTÁ BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI SPECIFICKÝCH ČINNOSTECH NEBO ČINNOSTECH VYKONÁVANÝCH ZA SPECIFICKÝCH PODMÍNEK

Článek 16

Odlíšnosti v zajišťování bezpečnosti zaměstnanců vykonávajících práce na zařízení v provozované nevyloučené dopravní cestě na tratích s dálkově ovládaným zabezpečovacím zařízením

- Základní podmínkou při zajišťování bezpečnosti při pracích na zařízení v provozované nevyloučené dopravní cestě na tratích s dálkově ovládaným zabezpečovacím zařízením (DOZ) je, že všechny osoby, které provádějí práci na zařízení, musí být vybaveny telekomunikačním zařízením umožňujícím spojení s traťovým dispečerem pověřeným řízením dopravy na příslušné trati DOZ. Pracuje-li v provozované dopravní cestě pracovní skupina, může být ve spojení s traťovým dispečerem jen vedoucí prací nebo jím pověřený zaměstnanec.
- Podmínky zajišťování bezpečnosti:
 - před zahájením práce na zařízení osamělý zaměstnanec nebo vedoucí prací oznámí z požadovaného pracovního místa požadavek práce na zařízení, konkrétní místo pracoviště, způsob zajištění bezpečnosti pracovního místa (v případě zajištění na základě informací od dopravního zaměstnance i použití mobilního telefonu nebo telefonu GSM-R, včetně telefonního čísla) a podmínky včetně času potřebného k bezpečnému vyklizení pracovního místa zápise traťový dispečer do telefonního zápisníku,
 - traťový dispečer smí povolit ve svém obvodu jen tolik pracovních míst (ať již v obvodu jednotlivých řízených stanic nebo v traťových kolejkách) se sjednaným zajištěním bezpečnosti pracovního místa na základě informací o jízdě vozidel od dopravního zaměstnance, v kolika je vzhledem k provozní situaci schopen zajistit informování zaměstnanců pohybujících se v provozované dopravní cestě o jízdách železničních vozidel,
 - pokud traťový dispečer nesouhlasí s prací na zařízení osamělého zaměstnance nebo pracovní skupiny, zápise čas odmítnutí a jeho důvod do telefonního zápisníku,
 - po sjednání podmínek a souhlasu s prací na zařízení se zajištěním bezpečnosti pracovního místa na základě informací od dopravního zaměstnance zavede traťový dispečer do systému JOP DOZ varovný štítek, ve kterém uvede číslo z telefonního zápisníku, pod kterým je sjednání zaevidováno. U zařízení bez JOP umístí bezpečnostní štítek nebo jinou upamatovávací pomůcku na místo určené ZDD. Od tohoto okamžiku lze stavět jízdní cesty, které se týkají sjednaného pracovního místa, až po včasné informování osamělého zaměstnance nebo vedoucího prací o jízdě vozidla, které dotýkní potvrdí,
 - po ukončení práce na zařízení osamělý zaměstnanec nebo vedoucí prací provede ohlášení práce na zařízení příslušnému traťovému dispečerovi. Ten o tom učiní zápis do telefonního zápisníku a zruší varovný štítek v systému JOP DOZ nebo odstraní bezpečnostní štítek nebo upamatovávací pomůcku z určeného místa.
- V případě zajištění bezpečnosti práce v traťovém úseku sousedícím s dopravnou mimo oblast pro dálkové ovládání (případně s dopravnou dálkově

43

- řízenou z pracoviště pohotovostního výpravčího) musí být provedeno sjednání podmínek práce na zařízení i s dopravním zaměstnancem dopravní (pracoviště pohotovostního výpravčího) mimo oblast pro dálkové ovládání.
- Jestliže za již sjednaných podmínek zajištění bezpečnosti při práci na zařízení v provozované nevyloučené dopravní cestě bude stanice v řízené oblasti, v jejímž obvodu osamělý zaměstnanec nebo pracovní skupina pracuje, předávána z dálkového řízení na místní řízení nebo opačně (případně na pracoviště pohotovostního výpravčího), musí být práce na zařízení ukončeny a odhlášeny. Nové podmínky zajištění bezpečnosti práce na zařízení v provozované dopravní cestě musí být sjednány dle příslušného ustanovení tohoto předpisu se zaměstnancem řídícím drážní dopravu v dotčeném úseku (dopravně).

- Ve výjimečných případech (nemožnost dorozumívání vedoucího prací z důvodu chybějícího signálu v místě plánovaného pracoviště nebo nutná práce na zařízení při objektivním zaneprázdnění traťového dispečera) lze zajišťovat bezpečnost pracovních skupin pomocí (předsunutých) bezpečnostních hlídek nebo ZAV. I v tomto případě je však nutné dodržet podmínku, že to lze uskutečnit jen v úsecích, kde je traťová rychlost do 120 km/h včetně.
- Osamělý zaměstnanec, pokud nemůže být o plánovaném pohybu vozidel přes pracovní místo informován dopravním zaměstnancem telekomunikačním zařízením, nesmí práci na zařízení vykonávat, pokud si nezajistí výluk koleje.
- Případné upřesnění zásad zajišťování bezpečnosti zaměstnanců vykonávajících práce na zařízení v provozované dopravní cestě na tratích DOZ vycházejících z místních podmínek se uvede v ZDD.

Článek 17

Zajišťování bezpečnosti osob při použití lehkých kolejových prostředků

- Použití lehkých kolejových prostředků snadno odstranitelných z průjezdného průřezu koleje na provozované (nevyloučené) dopravní cestě je možné za těchto podmínek:
 - použití tohoto prostředku musí být oznámeno dopravnímu zaměstnanci při sjednávání podmínek pro práci na zařízení,
 - doba potřebná k odstranění lehkého kolejového prostředku musí být zohledněna při stanovení doby potřebné k vyklizení pracovního místa, případně musí být dopravnímu zaměstnanci ohlášeno vyklizení pracovního místa,
 - podmínky na pracovním místě musí dovolovat snadné odstranění lehkého kolejového vozidla z průjezdného průřezu koleje,
 - není snižena viditelnost.
- Použití lehkých kolejových prostředků obtížně odstranitelných z průjezdného průřezu koleje je dovoleno pouze v případě vyloučené koleje.

Článek 18

Práce na zařízení v provozované vyloučené dopravní cestě

- Pro práci na zařízení v provozované vyloučené dopravní cestě se zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví při práci dle předchozích článků této části tohoto předpisu (např. sjednávání podmínek práce na zařízení, zajišťování bezpečnosti pracovního místa, odhlášení práce na zařízení) neprovádí.
- Vzhledem k tomu, že vyloučená kolej se z hlediska jízdy drážních vozidel po sousední koleji považuje za bezpečné místo, bezpečnost osob při práci

44

- na zařízení v provozované vyloučené dopravní cestě se zajišťuje v souladu se základními podmínkami BOZP uvedenými v části třetí tohoto předpisu, pokyny uvedenými ve vylukovém rozkaze (je-li zpracován) a na základě obecných pravidel zajišťování bezpečnosti osob při práci. Navíc musí být pro případný pohyb vozidel na vyloučené koleji vypracována technologie pro zajištění bezpečnosti osob pracujících v této koleji a v její blízkosti, která musí být dodržena.
- (3) Jestliže však probíhá práce na zařízení ve vyloučené koleji, ovšem v blízkosti provozované nevyloučené koleje nebo na úseku vyloučené koleje mezi srdcovkou výhybky a námezíkem příslušné výhybky, platí ustanovení pro práci na zařízení v provozované nevyloučené dopravní cestě (mimo jiné je nutno sjednat podmínky práce na zařízení pro pracovní místo v nevyloučené koleji). Navíc je v případě potřeby zajištění bezpečnosti osob nutné v případě práce na zařízení na vyloučené koleji v blízkosti nevyloučené koleje zavést na žádost vedoucího prací pomalou jízdu po nevyloučené koleji.
- (4) Pomalou jízdu (dle předchozího ustanovení) není třeba zavádět v případě, kdy je pro oddělení pracovního místa a nebezpečné oblasti (nevyloučené koleje) použito zábrán¹² (v souladu s příslušnou ČSN¹³) schválených pro použití na dráze provozované SŽ, jenž zabírají neúmyslnému vstupu osob do nebezpečné oblasti, a to v místech, kde je maximální rychlost kolem pracovního místa 120 km/h (včetně).
- (5) V případě práce na zařízení ve vyloučené koleji, ale v blízkosti provozované nevyloučené koleje a použití zábrán (dle předchozího odstavce) v místech, kde je maximální rychlost kolem pracovního místa vyšší než 120 km/h je možné zavést pomalou jízdu v minimální výši 120 km/h.
- (6) Jestliže se musí vykonávat práce na zařízení v prostoru mezi nevyloučenou kolejí a pracovním strojem na vyloučené koleji, platí ustanovení pro práci na zařízení v provozované nevyloučené dopravní cestě (mimo jiné je nutno sjednat podmínky práce na zařízení pro pracovní místo v nevyloučené koleji).
- (7) Práce na zařízení na vyloučené koleji, která nesouvisí s výlukou koleje a není zapracována do výlukového rozkazu, je možná pouze se svolením příslušného odpovědného zástupce objednavatele výluky a vedoucího výlukových prací (ustanoveného ve smyslu předpisu SŽDC D7/2 Organizování výlukových činností). Ti jsou mimo jiné povinni stanovit podmínky požadované práce na zařízení, a to především s ohledem na bezpečnost zaměstnanců.

Článek 19

Činnosti se stroji v provozované dopravní cestě při údržbě a stavbě zařízení železniční infrastruktury

- (1) Práce se stroji v provozované dopravní cestě je vždy považována za práci na zařízení.
- (2) Stroji v této kapitole se rozumí jak mechanizační stroje s kolejovým pojezdem, tak pojezdem silničním, případně s možností dvoucestného pojezdu.
- (3) Speciálními vozidly jsou pak, v souvislosti s činnostmi při údržbě a stavbě zařízení železniční infrastruktury v této kapitole, myšlena železniční kolejová vozidla (včetně naklepných vozidel dvoucestných) pro stavbu, údržbu, opravy a rekonstrukce dráhy.

¹² Povinnost použití těchto zábran může být dána ze strany provozovatele dráhy SŽ v rámci výběrového řízení na provedení požadované činnosti. Tato podmínka musí být uvedena i ve vlastním smluvním ujednání.

¹³ V době vydání tohoto předpisu ČSN EN 16704-2-2.

- (4) Každý stroj musí odpovídat požadavkům bezpečnosti a hygieny práce. Všechny části stroje, které by svým tvarem nebo činností mohly způsobit poranění, je třeba zabezpečit tak, aby jimi nemohly být osoby ohroženy. Osoby jsou však též povinny dbát samy o svou bezpečnost při obsluze strojů.
- (5) Pro každý stroj platí průvodní dokumentace (technické podmínky, návod k obsluze, mazací plány apod.) a příslušné technické normy.
- (6) Všeobecné podmínky provozu speciálních vozidel stanoví předpis SŽDC S8, Předpis pro provoz, údržbu a opravy speciálních vozidel, podmínky pro jednotlivé typy (dále jen „předpis SŽDC S8“), předpis SŽDC (CD) S8/3, Předpis pro provoz speciálních vozidel podle typů, Doprava speciálních vozidel podle typů a IS „REVOZ“ - registr vozidel.
- (7) Je zakázán provoz speciálních vozidel se závadami, definovanými např. v předpise SŽDC S8, zejména s vadnými brzdami, porouchaným zařízením pro dávání návěstí a prošlými lžutami prohlídek a revizí.
- (8) Stroje mohou pracovat i za snížené viditelnosti, mají-li v pořádku všechna světla, a pokud není pro některý stroj výslovně stanoveno, že za snížené viditelnosti pracovat nesmí.
- (9) Při obsluze, opravách a ošetřování stroje se smí pracovat jen s vhodnými a nepoškozenými nástroji a ručním nářadím.
- (10) Při údržbě a opravách musí být stroj oboustranně zajištěn proti ujetí nebo najetí jiného stroje nebo vozidla.
- (11) Při práci strojů na elektrizovaných tratích musí být dodržovány podmínky bezpečné práce podle příslušných norem¹⁴. Vedoucí stroje je povinen seznámit a poučit prokazatelně osádky stroje o BOZP na konkrétním pracovním místě.
- (12) Práce se stroji je dovolena v těsné blízkosti provozované nevyloučené koleje (do vzdálenosti 5,6 m od osy koleje) jen za dozoru vedoucího stroje. Tento zaměstnanec zajistí, aby byla dodržena všechna ustanovení o bezpečnosti práce a aby nebyla ohrožena plynulost a bezpečnost dopravy na provozované koleji. Pracovat s těmito stroji v blízkosti provozované koleje je dovoleno za těchto podmínek:
- a) práce se bude provádět za dozoru vedoucího stroje, znalého místních poměrů,
- b) pracoviště stroje musí být zajištěno, kvůli komunikaci a předpokládanému hluku při použití stroje, hlídkou, která má za povinnost informovat obsluhu stroje o pokynech vedoucího stroje (pokud nezajistí řádnou komunikaci vedoucí stroje sám),
- c) v minimální vzdálenosti 1900 mm od osy sousední nevyloučené koleje musí být ve výši 1000 mm nad temenem kolejnice umístěna pevná páska výrazné barvy – toto není nutné v případě, že k oddělení pracovního místa budou použity zábrany dle příslušné ČSN¹⁵ nebo v případě, že páska/zábrana by znemožnila práci stroje,
- d) po dobu jízdy vozidel po sousední koleji musí být práce strojů přerušena (pokud provozní dokumentace stroje nepovoluje práci bez nutnosti přerušení práce při jízdě vozidel po sousední koleji),
- e) pracoviště musí mít telekomunikační spojení s dopravním zaměstnancem (v případě širé tratě s dopravními zaměstnanci obou sousedních stanic) a musí být osvětleno tak, aby byl zaručen dostatečný rozhled po celém pracovišti; zaměstnanci nesmějí být oslněni,

¹⁴ Např. TNŽ 34 3109

¹⁵ V době vydání tohoto předpisu ČSN EN 16704-2-2.

- f) rychlost vozidel jedoucích kolem pracoviště se na žádost vedoucího prací podle potřeby omezí.

Článek 20

Činnosti v oblasti sdělovací a zabezpečovací techniky, elektrotechniky a energetiky a v oblasti traťového hospodářství

- (1) Všechny uvedené činnosti, pokud probíhají v provozované dopravní cestě, se zajišťují v souladu s ustanoveními řešícími práci na zařízení.
- (2) Činnosti mohou vykonávat jen osoby s patřičnou odbornou znalostí.
- (3) Pro většinu těchto činností platí zvláštní předpisy, vyhlášky a normy, se kterými musí být prokazatelně seznámeny všechny osoby, které se na provádění činnosti podílejí.
- (4) Pro uvedené činnosti, nejen že musí být v případě práce v provozované dopravní cestě sjednány s příslušným dopravním zaměstnancem podmínky práce na zařízení (pokud pro ně nejsou stanovena tímto předpisem jiná opatření), ale vždy musí být seznámeny s činnostmi, které mají vliv na organizování dopravy a standardní obsluhu železničního infrastrukturního zařízení i všechny osoby, které se podílejí na obsluze tohoto zařízení.
- (5) Vypracovaná technologie práce a pracovní postupy těchto činností musí v plném rozsahu respektovat všechny právní předpisy, vnitřní předpisy a technické normy a musí odpovídat základním principům bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- (6) Technologie prací a pracovní postupy musí zároveň zohledňovat všechny případné předpisy provozovatele dráhy SŽ a respektovat případné připomínky provozovatele dráhy směřující k zajištění bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy.

ČÁST ŠESTÁ

ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ OSOB PŘI PROVOZOVÁNÍ DRÁŽNÍ DOPRAVY

Článek 21

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví osob vykonávajících činnosti při provozování drážní dopravy

- (1) Veškeré činnosti vyplývající z provádění provozování drážní dopravy musí být v souladu s ustanoveními příslušných právních předpisů. Bezpečnost a ochrana zdraví osob při provozování drážní dopravy spočívá především ve znalosti těchto dokumentů a jejich důsledném dodržování všemi zúčastněnými osobami.
- (2) Uvedené činnosti mohou vykonávat pouze odborně způsobilé osoby. Odbornou způsobilost jednotlivých zúčastněných osob předepisuje příslušný předpis dopravce.
- (3) Uvedené činnosti mohou vykonávat pouze zdravotně způsobilé osoby.
- (4) Osoby, které se podílejí na zajišťování provozu železničních vozidel včetně mechanizačních prostředků a technických zařízení, musí znát zásady jejich bezpečného provozování, které jsou stanoveny ve zvláštních předpisech a návodech od výrobce. Obsluhovat uvedená zařízení mohou pouze osoby teoreticky i prakticky zaškolené, které složily předepsané zkoušky a mají k obsluze písemné pověření.
- (5) Případná činnost a manipulace s materiálem v železničním provozu musí probíhat podle následujících zásad:
- a) nakládat a vykládat vozidla je dovoleno jen tehdy, jsou-li zajištěna proti pohybu,
- b) s dlouhými předměty se musí manipulovat tak, aby nezasáhly do blízkosti trakčního vedení a případně do průjezdného průřezu sousední koleje, kde by mohlo dojít k ohrožení provozování drážní dopravy,
- c) manipulace s látkami hořlavými, výbušnými a jedovatými musí být prováděna v souladu s právními předpisy,
- d) osoby, které manipulaci zajišťují, musí zajistit přepravované zboží ve vozidle tak, aby jeho případným uvolněním za jízdy nedošlo k úrazu osob a poškození staveb dráhy provozované SŽ.

Článek 22

Přeprava osob v kabině strojvedoucího hnacího drážního vozidla dopravce Správy železnic

- (1) Ustanovení tohoto článku platí i pro řidičí vozy.
- (2) Osoby přepravované v kabině strojvedoucího hnacího drážního vozidla nesmějí žádným způsobem rušit strojvedoucího při výkonu jeho pracovní činnosti a musí uposlechnout všech jeho pokynů.
- (3) Osoby přepravované v kabině strojvedoucího hnacího drážního vozidla nesmějí:
- a) manipulovat (úmyslně ani náhodně) se žádnými ovládacími prvky hnacího drážního vozidla,
- b) otevírat dveře do strojovny,
- c) za jízdy otevírat dveře u hnacího drážního vozidla.

Článek 23**Přeprava osob v posunovém dílu dopravce Správy železnic**

- (1) Osoby, které se budou přepravovat v posunovém dílu dopravce SŽ, se před zahájením posunu ohlásí strojvedoucímu vedoucího hnacího drážního vozidla a dohodnou se s ním na postupu před uvedením posunového dílu do pohybu, aby nebyla ohrožena bezpečnost takto přepravovaných osob.
- (2) Předem dohodnutý postup se zachová před uvedením posunového dílu dopravce SŽ do pohybu:
 - a) v dopravně s kolejovým rozvětvením,
 - b) v dopravně bez kolejového rozvětvení na tratích provozovaných podle předpisu SŽDC D3 nebo předpisu SŽDC D4 nebo
 - c) při posunu na širé trati.
- (3) Osoby, které již ohlásily před uvedením posunového dílu dopravce SŽ do pohybu strojvedoucímu vedoucího hnacího drážního vozidla předem dohodnutým způsobem, že jsou na svých místech a není ohrožena jejich bezpečnost, nesmějí vystupovat z posunového dílu bez svolení strojvedoucího vedoucího hnacího drážního vozidla.
- (4) Při nástupu, výstupu a během jízdy posunového dílu dopravce SŽ jsou všechny takto přepravované osoby plně odpovědné za zajištění své osobní bezpečnosti.

Článek 24**Přeprava osob v posunu mezi dopravními dopravce Správy železnic**

- (1) Osoby, které se budou přepravovat v PMD dopravce SŽ, se před jízdou PMD ohlásí strojvedoucímu vedoucího hnacího drážního vozidla a dohodnou se s ním na postupu před uvedením PMD do pohybu, aby nebyla ohrožena bezpečnost takto přepravovaných osob.
- (2) Předem dohodnutý postup se zachová před uvedením PMD dopravce SŽ do pohybu:
 - a) v dopravně s kolejovým rozvětvením,
 - b) v dopravně bez kolejového rozvětvení na tratích provozovaných podle předpisu SŽDC D3 nebo předpisu SŽDC D4 nebo
 - c) při pokračování v jízdě PMD po jeho zastavení na širé trati.
- (3) Osoby, které již ohlásily před uvedením PMD dopravce SŽ do pohybu strojvedoucímu vedoucího hnacího drážního vozidla předem dohodnutým způsobem, že jsou na svých místech a není ohrožena jejich bezpečnost, nesmějí vystupovat z PMD bez svolení strojvedoucího vedoucího hnacího drážního vozidla.
- (4) Při nástupu, výstupu a během jízdy PMD dopravce SŽ jsou všechny takto přepravované osoby plně odpovědné za zajištění své osobní bezpečnosti.

Článek 25**Přeprava osob ve vlaku dopravce Správy železnic**

- (1) Osoby, které se budou přepravovat ve vlaku dopravce SŽ, se před jízdou vlaku ohlásí strojvedoucímu vedoucího hnacího drážního vozidla a dohodnou se s ním na postupu před uvedením vlaku do pohybu, aby nebyla ohrožena bezpečnost takto přepravovaných osob.
- (2) Předem dohodnutý postup se zachová před uvedením vlaku dopravce SŽ do pohybu:

49

- a) v dopravně s kolejovým rozvětvením,
 - b) v dopravně bez kolejového rozvětvení na tratích provozovaných podle předpisu SŽDC D3 nebo předpisu SŽDC D4 nebo
 - c) při pokračování v jízdě vlaku po jeho zastavení na širé trati.
- (3) Osoby, které již ohlásily před uvedením vlaku dopravce SŽ do pohybu vedoucímu obsluhy vlaku (pokud je na vlak přidělen) nebo strojvedoucímu vedoucího hnacího drážního vozidla předem dohodnutým způsobem, že jsou na svých místech a není ohrožena jejich bezpečnost, nesmějí vystupovat z vlaku bez svolení strojvedoucího vedoucího hnacího drážního vozidla.
 - (4) Při nástupu, výstupu a během jízdy vlaku dopravce SŽ jsou všechny takto přepravované osoby plně odpovědné za zajištění své osobní bezpečnosti.

Článek 26**Zásady bezpečné práce při posunu**

- (1) Povinnosti zaměstnanců řídících posun:
 - a) seznámit všechny zúčastněné na posunu s plánem a postupem práce, zajistit soulad jejich činností,
 - b) vyžadovat používání předepsaných OOPP u zaměstnanců jim podřízených. Nepovolit zahájení posunu, pokud tyto nejsou užívány,
 - c) před zahájením posunu se přesvědčit, zda zaměstnanci pracující v provozované dopravní cestě byli zpraveni o zamýšleném pohybu vozidel. Vyrozmět a vyzvat všechny osoby, které jsou zúčastněny při nakládce nebo vykládce, k opuštění vozidel a vzdálení se od kolejí,
 - d) zajistit urychlené odstranění náhlé překážky, která by mohla ohrozit bezpečnost zaměstnanců zúčastněných na posunu. Nelze-li tuto náhlou překážku odstranit, okamžitě zastavit posun a vyrozumět všechny zaměstnance a vedoucího pracoviště.
- (2) Povinnosti zaměstnanců provádějících posun:
 - a) zjišťovat pohledem, zda jsou v pořádku stupátka a madla vozidel a nejsou-li u vozidel nebo jejich nákladů přečnívající a vyčnívající části,
 - b) pohledem se přesvědčit o dobrém stavu tahadlového a narážecího ústrojí vozidel, jakož i tyčí k vyvšování a vyzkoušet si upotřebitelnost ručních brzd,
 - c) používat zarážky, kovové podložky, sochory, případně jiná zařízení určená k výkonu práce nepoškozovaná a neopotřebovaná, plně funkční a opatřená případným bezpečnostním nátěrem,
 - d) klást zarážky zásadně na kolejnici vzdálenější od rampy,
 - e) dbát zvýšené opatrnosti při vyvšování tyčí v místech, kde jsou umístěny sloupky, stožary, výhybky a jiné překážky,
 - f) být zvlášť opatrní a ostražití při posunu s vozidly, která jsou naložena nebezpečnými věcmi dle RID.
- (3) Zaměstnanci provádějící posun nesmějí:
 - a) rozvšovat vozidla tyčí, pohybují-li se tak rychle, že jim nelze stačit krokem,
 - b) rozvšovat vozidla nohou nebo rukou při posunu trhnutím,
 - c) rozvšovat vozidla při spojeném vzduchovém a jiném potrubí, při spojených kabelech el. topení a ovládání vozidel, při spuštěných přechodových můstcích apod.,

50

- d) stát při doprovodu hnacích vozidel (řídících vozů) na schůdkách vedoucích přímo na stanoviště strojvedoucího. Nelze-li zaujmout místo na jiné stupací na straně strojvedoucího, musí být na jeho stanovišti,
- e) stát na stupátkách vozidel na straně rampy a staveb a zařízení zasahujících do volného schůdného a manipulačního prostoru při jízdě kolem nich. Stát rozkročen na stupátkách dvou sousedních vozidel nebo stát jednou nohou na stupací a druhou se opírat o jinou část doprovázeného vozidla,
- f) zdržovat se na nákladech a střechách vozidel,
- g) pobývat na ložné ploše vozidel s částečně vyloženým nebo naloženým nákladem.
- (4) Při svšování a rozvšování vozidel jsou zaměstnanci povinni:
 - a) dbát na to, aby se vozidla při této činnosti v zásadě nepohybovala,
 - b) nevstupovat před nebo mezi pohybující se vozidla,
 - c) rozvšovat vozidla za pohybu při posunu na svážném pahrbku, při odrazu a při posunu trhnutím jen pomocí tyče,
 - d) mezi vozidla vstupovat a z prostoru mezi vozidly vystupovat vždy na straně předávání návěstí. To se nevztahuje na případy, kdy je pro řízení posunu používáno rádiové zařízení,
 - e) při najíždění na stojící vozidla musí zaměstnanec řídící posun nebo posunovač na straně předávání návěstí vždy pozorně sledovat, zda ten, kdo svšuje nebo rozvšuje vozidla, nevstoupil do koleje dříve, než vozidla zastavila. Stejnou povinnost má lokomotivní četa, vidí-li ze svého stanoviště na místo, kde se vozidla svšují nebo rozvšují. Zjistí-li tento nesprávný a nebezpečný postup zaměstnanec řídící posun nebo posunovač, je povinen dát ihned návěst „Stůj, zastavte všemi prostředky“. Zjistí-li tento nesprávný a nebezpečný postup lokomotivní četa, je povinna učinit ihned opatření k zastavení vozidla nebo posunového dílu. Další posun se smí uskutečnit až po vystoupení zaměstnance z koleje,
 - f) po vstupu mezi stojící vozidla smí být dána návěst „Stlačit“ jen tehdy, dotýkají-li se jejich nárazníky,
 - g) před svšením a rozvšením vozidel pro přepravu osob se musí zaměstnanci vždy přesvědčit o řádném zajištění jejich přechodových můstků, měchů a ochranných zábradlí. U vozidel pro nákladní přepravu se musí zaměstnanci přesvědčit o zajištění čelních sklopných stěn.
- (5) Posun silničními vozidly smí řídit pouze odborně způsobilý zaměstnanec. Posun může být prováděn za těchto základních podmínek:
 - a) vozidla smí být tažena jen lanem nebo řetězem dlouhým alespoň 3 m,
 - b) lano nebo řetěz se smí upevnit na silniční vozidlo jen na místo k tomu určené,
 - c) řidič silničního vozidla nesmí být současně osobou oprávněnou řídit posun.
- (6) Při ručním posunu musí být dodrženo:
 - a) posun smí řídit pouze odborně způsobilý zaměstnanec,
 - b) vozidla musí být tlačena jen vně koleje, a to pouze v místech, kde to umožňují technické a bezpečnostní podmínky,
 - c) při ručním posunu s vozidly bez brzd je nutno mít položeny zarážky v místě předpokládaného zastavení vozidel již před zahájením posunu,

51

- d) pro případné použití ocelového sochoru pro zamýšlený pohyb vozidlem je nutno dbát na řádný stav sochoru. Kolej pod sochorem musí být suchá, zbavená mastných nečistot. Je zakázáno podkládat sochory kameny nebo jinými předměty kromě upravených podložek. Zastavení vozidla smí být provedeno pouze pomocí ruční brzdy nebo zarážky.
- (7) Pro posun mechanizačními zařízeními a prostředky je nutné splnění těchto podmínek:
 - a) posun musí řídit pouze odborně způsobilý zaměstnanec,
 - b) při tomto posunu je zakázáno zdržovat se v blízkosti lan, otáčejících se lanových kladek a navijecích kotoučů, překračovat, podlézat nebo přejíždět lano,
 - c) před uvedením vozidla do pohybu se musí v místě předpokládaného zastavení umístit zarážka,
 - d) obsluha při manipulaci s mechanizačními zařízeními a prostředky určenými k posunu musí zajistit dodržování směrnic a pokynů pro práci s těmito zařízeními a prostředky. Nejsou-li pro jednoduché mechanizační prostředky (strkače, navijáky apod.) vydány zvláštní směrnice nebo pokyny, platí pro používání pokyny výrobce. Zásady pro používání mechanizačních zařízení a prostředků doplněné podle místních podmínek a potřeb se uvedou v ZDD,
 - e) po ukončení práce na pracovišti se samostatným vrátkem musí být tažené lano navinuto zpět na buben vrátku a ovládací zařízení uzamčeno.

52

ČÁST SEDMÁ BEZPEČNOST OSOB PŘI POUŽÍVÁNÍ TELEKOMUNIKAČNÍHO ZAŘÍZENÍ

Článek 27

Zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví osob vykonávajících činnosti při používání telekomunikačního zařízení

- (1) Jakékoli použití telekomunikačního zařízení při činnostech v provozované dopravní cestě (mimo práci na zařízení a činnosti při posunu a technické i přepravní prohlídce vlaku) musí probíhat mimo průřezný průřez provozované koleje.
- (2) Při použití telekomunikačního zařízení při práci na zařízení je nutno v případě spojení s dopravním zaměstnancem ze širé tratě nebo dopravní s kolejovým rozvětvením, kde není fyzicky přítomen dopravní zaměstnanec přednostně použít pro rádiovou komunikaci základního traťového rádiového spojení daného tabulkou č. 01 TTP. V případě poruchy či nemožnosti komunikace v základním rádiovém spojení je povinností použít náhradní rádiové spojení. Nelze-li komunikovat ani v náhradním rádiovém spojení, je možné pro komunikaci použít jiných telekomunikačních zařízení, která splňují podmínky pro danou činnost.
- (3) Při použití mobilního telefonu jako sjednaného spojení mezi pracovním místem a dopravním zaměstnancem je zaměstnanec povinen při práci na zařízení v provozované dopravní cestě zdržet se jakýchkoliv hovorů na sjednaném spojení a být neustále připraven přijmout volání dopravního zaměstnance. Potřebuje-li zaměstnanec v provozované dopravní cestě vyřídít hovor pomocí mobilního telefonu mimo sjednané spojení s dopravním zaměstnancem, je povinen přerušit práci na zařízení, vyklidit provozovanou dopravní cestu a odhlásit práci na zařízení.

53

ČÁST DEVÁTÁ ČINNOST OSOB PŘI MANIPULACI S VOZÍKY A ZVEDACÍMI PLOŠINAMI NEBO JÍZDĚ SE SILNIČNÍMI VOZIDLY V PROSTORÁCH ŽELEZNIČNÍCH STANIC

Článek 29

Pokyny pro bezpečnou manipulaci s vozíky, zvedacími plošinami a silničními vozidly v prostorách železniční stanice

- (1) Provozovatel manipulačních vozíků a zvedacích plošin je povinen splnit všechny podmínky stanovené právními předpisy, technickými předpisy, technickými normami či jinými předpisy, které se vztahují k uvedeně činnosti.
- (2) Vozíky a zvedací plošiny lze používat výhradně k účelům stanoveným v jejich průvodní dokumentaci.
- (3) Vozíky a zvedací plošiny, jejichž technický stav nesplňuje požadavky na bezpečný provoz, se nesmějí používat.
- (4) Použití silničních vozidel v prostorách železničních stanic je možné pouze na základě povolení vydaného příslušným vedoucím zaměstnancem OS.¹⁶
- (5) Konkrétní podmínky pro bezpečný provoz vozíků, zvedacích plošin a silničních vozidel v prostorách železničních stanic určuje na základě místních podmínek příslušná ZDD, případně musí být vydán MPBP.

¹⁶ Uvedené neplatí pro silniční vozidla IZS.

55

ČÁST OSMÁ KOORDINACE PRACÍ

Článek 28

Základní bezpečnostní pravidla při současné práci na jednom pracovním místě

- (1) V případě, že na jednom pracovišti vykonávají činnosti osoby různých subjektů, nebo osoby jednoho subjektu, ale jiných organizačních složek, případně osoby jedné organizační složky, které ovšem vykonávají činnosti nezávisle na sobě, musí být veškeré činnosti organizovány, prováděny a koordinovány tak, aby byla zajištěna bezpečnost a ochrana zdraví při práci pro všechny zúčastněné osoby na pracovišti. Za zajištění BOZP v tomto případě odpovídají vedoucí zaměstnanci jednotlivých subjektů (OS), případně jimi určení vedoucí prací.
- (2) Při požadavku současné činnosti subjektů na jednom pracovišti, kdy tyto činnosti se vzájemně vylučují nebo není možnost zajištění BOZP všech osob na pracovišti, rozhodne vedoucí zaměstnanec nadřízené OS o tom, která činnost se bude provádět, a to na základě priorit konkrétních prací.
- (3) Za koordinaci činností na stavbách, kdy je to stanoveno příslušnou legislativou, zodpovídá určený koordinátor BOZP (více viz předpis SŽ Bp3).
- (4) Není dovoleno, v případě prací na zařízení v provozované železniční dopravní cestě, sjednávat podmínky práce na zařízení pro další pracovní místo, kde již probíhá sjednaná práce na zařízení nebo pro další pracovní místo, které se překrývá s pracovním místem již sjednané práce na zařízení.
- (5) Současné práce na vyloučené koleji jsou možné pouze v případě, že jsou ve výlukovém rozkaze povoleny. V tomto případě musí příslušný Rozkaz o vyloučení stanovit podmínky práce na zařízení s ohledem na zajištění BOZP. Ve výjimečných případech a za podmínek daných čl. 18 odst. 7 tohoto předpisu je možná současná práce na vyloučené koleji pouze se souhlasem odpovědného zástupce objednavatele výluky.

54

ČÁST DESÁTÁ BEZPEČNÁ ČINNOST PŘI PROVOZU, OBSLUZE A ÚDRŽBĚ ELEKTRICKÝCH PEVNÝCH NAPÁJECÍCH ZAŘÍZENÍ DRÁŽNÍCH KOLEJOVÝCH VOZIDEL SPRÁVCE ZAŘÍZENÍ SPRÁVY ŽELEZNIC

Článek 30

Provoz elektrických pevných napájecích zařízení drážních kolejových vozidel správce Správy železnic

- (1) Za správce elektrických pevných napájecích zařízení drážních kolejových vozidel se pro účely této části předpisu považuje OS pověřená správou těchto zařízení.
- (2) Výrazem uživatel se v této části předpisu rozumí právnická nebo fyzická osoba, která na základě smlouvy s provozovatelem dráhy SŽ pro svoji činnost užívá elektrická pevná napájecí zařízení drážních kolejových vozidel (dále jen „EPZ“), případně provozovatel dráhy sám, pokud na základě vnitřních předpisů SŽ toto zařízení užívá nebo obsluhuje pro vlastní potřebu.
- (3) Ke každému EPZ musí správce tohoto zařízení vydat MPBP. Tento MPBP musí mimo jiné obsahovat pokyny pro bezpečnou obsluhu, údržbu a práci na tomto zařízení.
- (4) Znalost MPBP je součástí odborné zkoušky dle předpisu SŽ Zam1 a zkoušky odborné způsobilosti v elektrotechnice. Všechny osoby, které s EPZ přicházejí do styku, musí splňovat kvalifikaci dle výše uvedeného předpisu a musí být prokazatelně proškoleny a přezkoušeny ze znalostí vydaného MPBP.
- (5) V příloze MPBP musí být mimo jiné uveden seznam osob prokazatelně poučených a přezkoušených ze znalostí MPBP i seznam osob oprávněných obsluhovat EPZ.
- (6) Všeobecné zásady provozu, obsluhy a práce na EPZ včetně zásad a doporučení k MPBP jsou uvedeny v předpise SŽDC E7 Předpis pro provoz elektrických pevných napájecích zařízení drážních kolejových vozidel.
- (7) Přístupové cesty ke stanovišti EPZ i stanoviště EPZ samotné musí umožňovat bezpečný přístup a bezpečnou obsluhu.

Článek 31

Obsluha elektrických pevných napájecích zařízení drážních kolejových vozidel

- (1) Přesný postup obsluhy EPZ je uveden v MPBP.
- (2) EPZ mohou obsluhovat jen osoby uživatele k tomu určené s požadovanou kvalifikací.
- (3) Osoby uživatele jsou při obsluze povinny dodržovat podmínky obsluhy stanovené v MPBP. Jejich činnost musí být rovněž v souladu s předpisy správce zařízení (např. SŽ D1, SŽDC E7 Předpis pro provoz elektrických pevných napájecích zařízení drážních kolejových vozidel, aj.).
- (4) Při obsluze EPZ musí všechny osoby použít předepsané osobní ochranné pracovní prostředky.
- (5) Uživatel EPZ je odpovědný za technický stav a připojení přípojných kabelů (včetně jejich koncovek) a jejich uzamčení ve „slepých“ zásuvkách, za uzamčení ovládacích stojanů, za závěrné klíče v napájecích stojanech a jejich evidenci. Pro zajištění bezpečnosti obsluhy napájecích stojanů smí být použito pouze závěrného klíče příslušného stojanu.
- (6) Osoby uživatele jsou povinny neprodleně hlásit zjištěné závady a poruchy EPZ, a to způsobem stanoveným v MPBP.

56

- (7) Je zakázána jakákoliv manipulace s pohyblivými přípojnými kabely a manipulace ve vnitřních částech EPZ, je-li toto zařízení v zapnutém stavu.

Článek 32**Práce na elektrických pevných napájecích zařízeních drážních kolejových vozidel**

- (1) Práce na EPZ mohou provádět pouze oprávněné osoby.
- (2) Při veškerých pracích na EPZ musí být zařízení v poloze „Vypnuto – zkratováno“.
- (3) Při práci na EPZ musí být použito všech stanovených bezpečnostních pomůcek a OOPP.
- (4) Bezpečnostní pomůcky a OOPP se používají pouze k účelům, pro které jsou určeny. Před každým použitím je osoba povinná přesvědčit se o funkčnosti a bezpečnosti pomůcky. U pomůcek podléhajícím periodickým zkouškám je rovněž nutné, přesvědčit se, zda není prošlá doba pro jejich bezpečné používání.

**ČÁST JEDENÁCTÁ
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ****Článek 33****Zmocňovací, zrušovací a závěrečná ustanovení**

- (1) Změny a doplňky tohoto předpisu musí být projednány s gestorským útvarem provozovatele dráhy SŽ, odborovými organizacemi, které působí v rámci provozovatele dráhy SŽ a schváleny generálním ředitelem provozovatele dráhy SŽ.
- (2) V případě, že některá pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví osob nejsou upravena, stanoví je dodatečně gestorský útvar provozovatele dráhy SŽ ve smyslu předchozího ustanovení.
- (3) Provozovatel dráhy SŽ, prostřednictvím O10, může v konkrétních případech stanovit, na základě posouzení a vyhodnocení případných rizik možného ohrožení života a zdraví a zajištění bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy, pro jednotlivé subjekty odlišnosti od ustanovení tohoto předpisu, které je subjekt povinen zapracovat do svého místního provozního a bezpečnostního předpisu. Povolnými odchylkami však nesmí být dotčena práva a povinnosti provozovatele dráhy SŽ ani jiných subjektů.
- (4) Změny, doplnění nebo zrušení příloh tohoto předpisu, případně změnu obsahu předpisu s těmito změnami související, je oprávněn schvalovat jen vedoucí zaměstnanec gestorského útvaru provozovatele dráhy SŽ po případném projednání s odborovými organizacemi, které působí v rámci provozovatele dráhy SŽ.
- (5) Všechny osoby, kterým je stanovena znalost tohoto předpisu, jsou povinny seznámit se s tímto předpisem. Za seznámení odpovídá příslušný vedoucí zaměstnanec.
Záznam o seznámení se s předpisem v případě zaměstnanců SŽ musí obsahovat:
 - a) jméno a příjmení, případně titul zaměstnance,
 - b) datum seznámení,
 - c) případný rozsah znalostí, v případě, že je požadován v jiném rozsahu, než je dáno tímto předpisem,
 - d) podpis zaměstnance.
- (6) Seznámení zaměstnanců SŽ dle předchozího bodu může být v konkrétních případech nahrazeno školením v prostředí Portálu Správy železnic (e-learning).
- (7) Tento předpis nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2021.
- (8) Dnem nabytí účinnosti tohoto předpisu je v rozsahu úpravy tohoto předpisu zrušen předpis SŽDC Bp1 – Předpis o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, účinný od 1. října 2013; ostatní části předpisu SŽDC Bp1 – Předpis o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, účinný od 1. října 2013, tímto předpisem neupravené, zůstávají v platnosti a účinnosti, nedojde-li k jejich zrušení jiným předpisem, či nedojde-li ke zrušení celého předpisu SŽDC Bp1 – Předpis o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, účinný od 1. října 2013. Nařízení, opatření, vysvětlivky a výklady vydané do data účinnosti tohoto předpisu k provedení předpisu SŽDC Bp1 – Předpis o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, účinný od 1. října 2013, vztahující se k oblastem upraveným tímto předpisem, se dnem účinnosti tohoto předpisu zrušují.

SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTY**Mezinárodní a národní právní předpisy, technické normy**

Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Nařízení vlády č. 168/2002 Sb., kterým se stanoví způsob a organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při provozování dopravy dopravními prostředky

Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru, ve znění pozdějších předpisů

ČSN 73 6320 - Průjezdné průřezy na dráhách celostátních, dráhách regionálních a vlečkách normálního rozchodu

Vnitřní předpisy

SŽ Bp3 - Bezpečnost a ochrana zdraví na stavbách a při stavebních činnostech v prostorách Správy železnic, státní organizace, v aktuálním znění

SŽ D1 - Dopravní a návěstní předpis, v aktuálním znění

SŽDC D3 - Předpis pro zjednodušené řízení drážní dopravy, v aktuálním znění

SŽDC D4 - Předpis pro organizování drážní dopravy na tratích vybavených radioblokem, v aktuálním znění

SŽDC D7/2 - Organizování výlukových činností, v aktuálním znění

SŽDC E7 - Předpis pro provoz elektrických pevných napájecích zařízení drážních kolejových vozidel, v aktuálním znění

SŽDC Ob1 díl I - Vydávání povolení ke vstupu do míst veřejnosti nepřístupných. Průkaz zaměstnance, v aktuálním znění

SŽDC Ob1 díl II - Vydávání povolení ke vstupu do míst veřejnosti nepřístupných. Průkaz pro cizí subjekt, v aktuálním znění

SŽDC S3 díl XVI - Železniční svršek. Doplňující technické podmínky pro geometrické a prostorové uspořádání kolejí, v aktuálním znění

SŽDC S8 - Provoz, údržba a opravy speciálních vozidel, v aktuálním znění

SŽDC (ČD) S8/3 - Předpis pro provoz speciálních vozidel podle typů, v aktuálním znění

SŽDC T1 - Telefonní provoz, v aktuálním znění

SŽDC T7 - Rádiový provoz, v aktuálním znění

SŽDC (ČD) Z11 - Předpis pro obsluhu rádiových zařízení, v aktuálním znění

SŽ Zam1 - Předpis o odborné způsobilosti a znalosti osob při provozování dráhy a drážní dopravy, v aktuálním znění

Příloha A (normativní)**A Vzory zápisů**

Uvedené vzory textu zápisů nelze považovat za závazná slovní znění. Představují pouze příklad možného zápisu s tím, že jejich obsah přesně odpovídá požadavkům na zápis v jednotlivých uvedených případech. Zápisy musí odpovídat podmínkám daným předpisem SŽDC T1.

Tabulka A – Vzory zápisů prováděných v souvislosti s prací na zařízení

Situace	Zápis provádí	Dokument	Vzor textu
Sjednání podmínek práce na zařízení – osamělý zaměstnanec v obvodu dopravní fyzicky obsazené dopravním zaměstnancem se zajištěním pracovního místa na základě informací od dopravního zaměstnance	Dopravní zaměstnanec	TZ	Souhlasím s prací na zařízení zaměstnanec SSZT na výhybce č. 2. Čas potřebný k vyklizení pracovního místa 10 s (tze vyjádřit i takto: ČPVP 10 s), vyzkoumávání prostřednictvím mobilního telefonu, telefonní číslo 605 999 999. Varovný štítek v JOP zaveden.
Sjednání podmínek práce na zařízení – pracovní skupina v obvodu dopravní fyzicky obsazené dopravním zaměstnancem se zajištěním pracovního místa na základě informací od dopravního zaměstnance	Dopravní zaměstnanec	TZ	Souhlasím s prací na zařízení osobami fy Ferda Mravenec a.s. v obvodu ST2. Čas potřebný k vyklizení pracovního místa 15 s (ČPVP 15 s), zajištění pracovního místa na základě informací od dopravního zaměstnance prostřednictvím radiostance TRS. Bezpečnostní štítek odevzdán.
Sjednání podmínek práce na zařízení – osamělý zaměstnanec na širé trati se zajištěním pracovního místa na základě informací od dopravního zaměstnance	Dopravní zaměstnanec	TZ	Souhlasím s prací na zařízení zaměstnanec ST v km 25,600. Čas potřebný k vyklizení pracovního místa 25 s (ČPVP 25 s), zajištění pracovního místa na základě informací od dopravního zaměstnance prostřednictvím rádiového zařízení GSM-R, číslo 959 800 080.
Sjednání podmínek práce na zařízení – pracovní skupina na širé trati se zajištěním pracovního místa na základě informací bezpečnostní hlídky	Dopravní zaměstnanec	TZ	Souhlasím s prací na zařízení zaměstnanci TUDC v úseku tratě v km 222,600 – 223,800. Při práci na zařízení bude použit lehký kolejový prostředek snadno odstranitelný z průjezdného průřezu. Zajištění pracovního místa na základě informací od bezpečnostní hlídky.
Ukončení práce na zařízení	Dopravní zaměstnanec	TZ	Práce na zařízení na výměnách č. 2, 3 a 5 ukončeny. Varovný štítek v JOP zrušen.
Nesouhlas s prací na zařízení	Dopravní zaměstnanec	TZ	Nesouhlasím s požadovanou prací na zařízení osobami fy AB na druhé staniční koleji z důvodu nemožnosti bezpečného zajištění předávání informací o plánovaných jízdách drážních vozidel přes požadované pracovní místo v souvislosti s výlukou.

Souhlas s čištěním a mazáním výhybek nebo prohlídkou výhybek ve vlastním obvodu dopravního zaměstnance (viz SŽ Bp2)	Dopravní zaměstnanec (výpravčí)	TZ	první a třetí staniční koleje. Souhlasím s čištěním a mazáním výhybek a výkolejek v obvodu St1 v době 9:00 – 9:30 hod.
	Dopravní zaměstnanec (výhybkář)	TZ	Souhlas s čištěním a mazáním výhybek a výkolejek v obvodu St1 v době 9:00 – 9:30 hod.
Souhlas s čištěním výhybek a výkolejek od ledu a sněhu ve vlastním obvodu dopravního zaměstnance daný na celou nebo část směny	Dopravní zaměstnanec (výpravčí)	TZ	Souhlasím s čištěním výhybek a výkolejek v obvodu St1 od ledu a sněhu v době, kdy není v obvodu postavena vlaková nebo posunová cesta. Souhlas platí v čase 6:00 – 18:00 h. Pro komunikaci stanoveno rádiové spojení MRS 13.
	Dopravní zaměstnanec (výhybkář)	TZ	Souhlas s čištěním výhybek a výkolejek v obvodu St1 od ledu a sněhu v době, kdy není v obvodu postavena vlaková nebo posunová cesta. Souhlas udělen na časové rozmezí 6:00 – 18:00 h. Spojení pomocí vysílačky – MRS 13.
Zápis vedoucího prací/osamělého zaměstnance při sjednávání podmínek telekomunikačním zařízením	Vedoucí prací (osamělý zaměstnanec)	SK	Dne 24. 12. 2017 v 6:30 hod výpravčím žst. Horní Nováčkem povolena práce na zařízení v km 18,550 při zajišťování bezpečnosti pracovního místa na základě vlastního pozorování vedoucího prací (na základě vyrozumívání). Číslo fonogramu 105.
Příklad záznamu o důležitých okolnostech zajišťujících bezpečnost osob na pracovním místě	Vedoucí prací	SK	Dne 15. 11. 2020 v 9:25 hod jmenuji členy bezpečnostní hlídky Jaroslava Šnída a Petra Nového. Stanoviště bezpečnostní hlídky určuji v km 18,220.

Poznámky:

TZ – telefonní zápisník

SK – služební knížka (případně pracovní knížka, záznamník poruch na sdělovacím a zabezpečovacím zařízení, bezpečnostní deník, osobní zápisník zaměstnance organizace udržující zabezpečovací zařízení nebo telefonní zápisník)

Ověřovací doložka konverze dokumentuOvěřuji pod pořadovým číslem **1170997**, že tento dokument, který vznikl převedením vstupu v listinné podobě do podoby elektronické, skládající se z **61** listů, se doslovně shoduje s obsahem vstupu.Ověřující osoba: **Tomáš FUCHSA**Vystavil: **Správa železnic, státní organizace**Datum: **20.10.2020 09:46:36**